

Jabatan Antropologi dan sosiologi
No. Kemas: 84 Mo
No Perolchan: 70902
Tarikh: 12/84

**PERANAN DAN AKTIVITI-AKTIVITI YANG
DIMAINKAN OLEH PERSATUAN BELIA
FELDA AIR HITAM,
JOHOR.**

**MOHD ESPRI bin IDRIS
No. Matrik 041387**

Latihan Ilmiah

**Bagi Memenuhi Sebahagian
Daripada Syarat-syarat Untuk
Ijazah Sarjana Muda Sastera**

Jabatan Antropologi dan Sosiologi

Universiti Malaya

Kuala Lumpur

Sessi 1984/1985.

(i)

PENGHARGAAN

Latihan Ilmiah ini tidak mungkin dapat disiapkan tanpa bantuan yang diberikan oleh beberapa pihak tertentu. Pertama sekali saya ingin merakamkan ucapan ribuan terimakasih kepada Penyelia latihan ilmiah saya iaitu Prof. Madya Dr. Rokiah Talib yang telah banyak meluangkan masa dan tenaga didalam mengawasi saya semasa melakukan kajian di lapangan dan juga semasa menyiapkan tesis ini.

Yang kedua, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada kakitangan Pejabat FELDA AIR HITAM dan juga penduduk-penduduk rancangan yang telah memberi kerjasama kepada saya semasa membuat kajian disana . Juga terima kasih kepada kakitangan IPT yang telah membiayai segala perbelanjaan semasa saya membuat penyelidikan.

Saya ingin mengucapkan terimakasih yang tidak terhingga kepada keluarga angkat saya semasa membuat kajian, iaitu Haji Kasani bin Hasan sekeluarga yang telah banyak membantu saya dalam penyelidikan ini. Budi baik Pakcik sekeluarga tidak akan saya lupakan.

Juga ucapan terima kasih kepada rakan sepengajian, Cik Norzaton Aini Mohd. Kassim yang telah sama-sama membuat kajian di FELDA Air Hitam.

MOHD ESPRI IDRIS,

(041387)

D108

KOLEJ KELIMA,

UNIVERSITI MALAYA,

LEMBAH PANTAI

KUALA LUMPUR.

8.1.1985.

ISI KANDUNGAN

2.5b. Khidmat dari segi ekonomi	Mukasurat
PENGHARGAAN	i
ISI KANDUNGAN	iv
SENARAI JADUAL, RAJAH DAN PETA	v
SINOPSIS	vi
3.1a. Latarbelakang Peneroka	1-28
BAB I : PENDAHULUAN	1
1.1 Pengenalan	1
1.2. Tujuan dan bidang kajian	2
1.3. Pengumpulan Data	3
1.3a. Kadeah yang digunakan	3
1.4: Masalah yang dihadapi semasa membuat kajian	6
BAB II: LATARBELAKANG FELDA SECARA UMUM	10
2.1. Pengenalan	10
2.2. Peranan FELDA	13
2.2a. Objektif FELDA	14
2.2b. Kawasan yang dimajukan	15
2.3. Pemilihan Peneroka ke Tanah Rancangan	16
2.4 .Keadaan di Kawasan Rancangan Kemajuan Tanah	17
2.4a. Pentadbiran di Ibu Pejabat FELDA	22
2.4b. Sumber Kewangan	20
2.4c. Pentadbiran Di Kawasan Rancangan	22
2.5 . Khidmat Sosial, Ekonomi dan Keagamaan	24
2.5a. Khidmat DI bidang sosial	24

2.5b. Khidmat dari segi ekonomi	.25.
2.5c. Khidmat Keagamaan	.25.
BAB III : LATARBELAKANG RANCANGAN TANAH FELDA AIR HITAM	.26.
3.1a. Latarbelakang Fizikal Rancangan FAH	.26.
3.1b. Sejarah Pembukaan Rancangan	.27.
3.1c. Latarbelakang Peneroka.	.28.
3.2. Kedudukan Fizikal Ladang	.32.
3.3. Tanaman utama dan cara pekerjaan	.34.
3.3a. Tanaman Getah	.34.
3.3 b. Cara Pekerjaan	.35.
3.3c. Rancangan tanaman semula	.37.
3.3d. Kemudahan awam dan sosial	.38.
3.4. Sistem belok di Rancangan	.42.
3.4a. Sistem belok JKRR	.42.
3.4b. Sistem Belok Ladang	.43.
3.5. Pentadbiran FELDA Air Hitam	.44.
3.5a. Pejabat FELDA	.44.
BAB IV: LATARBELAKANG RESPONDENT	.46.
4.1. Latarbelakang secara am	.46.
4.2. Tingkat umur respondent	.47.
4.3. Tingkat pelajaran respondent	.52.
4.4. Pekerjaan Respondent	.55.
4.5a. Penyertaan Belia dalam kumpulan sosial	.59.
4.5b. Kegiatan Belia dalam kumpulan Keagamaan	.59.

4.6. Hubungan respondent dengan masyarakat tempatan ...	.61.
4.7. Penyertaan respondent dalam persatuan... ..	.62.
BAB V : AKTIVITI DAN PERANAN YANG DIMAINKAN OLEH PERSATUAN ...	
BELIA FAH	.64.
5.1. Pengenalan	.64.
5.2. Organisasi	.65.
5.2b. Cara-cara pemilihan AJK	.68.
5.3 a. Aktiviti yang dijalankan	.69.
5.3b. Biro Sosial dan Kemasyarakatan	.70.
5.3c. Biro Ekonomi	.72.
5.3d. Biro Keagamaan	.74.
5.3e. Biro Pelajaran	.75.
5.4. Bantuan yang diterima oleh Persatuan	
Belia FAH	.76.
5.5a. Hubungan dengan Persatuan Belia Luar	.78.
5.5b. Kursus-kursus yang disertai oleh ahli	.78.
5.5c. Faedah yang didapati menyertai Persatuan Belia	.79.
5.6a. Penyertaan belia dalam Persatuan	.80.
5.6b. Faktor yang mempengaruhi penglibatan	.80.
5.7a. Peranan Persatuan dalam Rancangan	.82.
5.7b. Peranan dibidang sosial dankemasyarakatan	.83.
5.7c. Peranan dibidang ekonomi	.83.
5.7d. Peranan dibidang keagamaan	.84.
5.7e. Peranan dibidang Pelajaran	.84.

	MUKASURAT	Mukasurat
5.7f. Penutup kepada peranan yang dimainkan ...	...	.84.
Jadual 1 ...	II	
BAB VI: PENUTUP ...	...	.87.
Jadual 2 ...	12	
Jadual 3 ...	20	
BIBLIOGRAFI ...	...	...
Jadual 4 ...	30	
Jadual 5 ...	31	
LAMPIRAN ...	...	...
Jadual 6 ...	31	
Jadual 7 ...	32	
Jadual 8 ...	48	
Jadual 9 ...	49	
Jadual 10 ...	50	
Rajah 1 ...	23	
Rajah 2 ...	52	
Rajah 3 ...	54	
Rajah 4 ...	57	
Rajah 5 ...	58	
Rajah 6 ...	67	

MUKASURAT.

Jadual I ...	.....	.....	.....	II
Jadual 2 ...	.....	.....	.....	I2
Jadual 3 ...	.....	.....	.....	20
Jadual 4 ...	.....	.....	.....	30
Jadual 5 ...	.....	.....	.....	3I
Jadual 6...	.....	.....	.....	3I
Jadual 7 ...	.....	.....	.....	32
Jadual 8....	.....	.....	.....	48
Jadual 9 ...	.....	.....	.....	49
Jadual IO ...	.....	.....	.....	50
Rajah I	.....	.....	.....	23
Rajah 2 ...	.....	.....	.....	5I
Rajah 3 ...	.....	.....	.....	54
Rajah 4 ...	.....	.....	.....	57
Rajah 5 ...	.....	.....	.....	58
Rajah 6 ...	.....	.....	.....	67

SINOPSIS

Bab 1 merupakan pendahuluan kepada kajian ini, dimana pengkaji mengariskan aspek-aspek yang dilakukan. Diantaranya ialah tujuan kajian, bidang kajian, kepentingan kajian serta sebab-sebab kajian dilakukan, kaedah yang digunakan dan masalah yang dihadapi semasa membuat kajian.

Bab 2 merupakan satu ringkasan mengenai latarbelakang sejarah penubuhan serta organisasi FELDA hingga sekarang. Ia juga meliputi sejarah perkembangan awal rancangan-rancangan tanah yang mula-mula dibuka, penempatan para peneroka dan juga perkembangan organisasi pentadbiran FELDA diperingkat pusat dan juga Rancangan.

Bab 3 menerangkan secara keseluruhan mengenai latarbelakang tempat kajian. Ia meliputi sejarah awal permulaan Rancangan, pengambilan masuk para peneroka dan tanaman utama. Juga dibincangkan ialah corak pentadbiran di Rancangan serta kemudahan-kemudahan yang terdapat.

Bab 4 menerangkan mengenai latarbelakang respondent yang dikaji. Ini meliputi aspek-aspek seperti umur, pekerjaan, pendapatan dan tingkat pelajaran yang dicapai, juga mengenai kadar penglibatan belia dalam Persatuan.

Bab 5 menerangkan secara terperinci mengenai peranan dan aktiviti yang dimainkan oleh Persatuan Belia Air Hitam. Ia meliputi perkembangan awal Persatuan dan juga sejarah penubuhan. Penekanan adalah kepada aktiviti-aktiviti yang telah dan sedang dijalankan oleh Persatuan serta kejayaan yang dicapai.

Bab 6 adalah merupakan rumusan daripada kesemua bab sebelum ini merupakan penutup kepada kajian yang telah dijalankan.

BAB 1: PENDAHULUAN

1.1: Pengenalan

Rancangan Tanah FELDA (Federal Land Development Authority) adalah merupakan sebuah agensi kerajaan yang ditubuhkan khas bagi membangunkan kawasan luar bandar. Ini adalah selari dengan hasrat kerajaan untuk menghapuskan jurang perbezaan ekonomi yang dialami oleh penduduk desa dengan penduduk bandar. Tujuan utama FELDA diperkuatkan lagi dengan ujudnya Dasar Ekonomi Baru (DEB) yang dilancarkan pada tahun 1971, yang mana objektif utama DEB ialah untuk menghapuskan kemiskinan di negara.

"...Oleh kerana kemiskinan boleh menghancurkan perpaduan negara, maka pembasmian kemiskinan tanpa mengira kaum adalah menjadi satu matlamat utama Dasar Ekonomi Baru"

(RMK 1971 - 75 m.s. 4)

Dalam tempoh lebih daripada dua dekad yang telah dialami oleh FELDA, maka banyak sudah kejayaan-kejayaan yang telah dicapai oleh FELDA. Bukan sahaja jumlah keluasan yang begitu luas iaitu 654,583 hektar (1. 617, 507 ekar) telah dimajukan tetapi jumlah peneroka yang telah diterima masuk sekarang (sehingga 30hb Jun 1984) telah mencapai seramai 84,265⁽¹⁾ keluarga peneroka ditempatkan dalam 227 rancangan diseluruh negara.

Kajian yang dijalankan di FELDA Air Hitam ini amat bersesuaian sekali kerana ia adalah merupakan salah satu daripada Rancangan yang tertua di negeri Johor. Dengan ini kebanyakan daripada anak-anak peneroka sudah pun mencapai taraf belia. Kajian ini dibatasi hanya kepada para-belia yang masih belum berkahwin (kecuali ketua belia) kerana dengan membuat pengkhususan ini maka satu kesimpulan yang khusus dapat diberikan mengenai belia kemudian kelak.

1.3: Pengumpulan data

Di dalam membuat kajian ini pengkaji telah menggunakan beberapa teknik kajian di dalam usaha untuk mendapatkan data-data yang dikehendaki.

1.3a: Kaedah yang digunakan

a) Sampling

Mengikut selliz sampling ialah "...When we select some of the elements with the intention of finding out something about the population from which they are taken, we refer to the group of the elements as a sample"⁽³⁾. Teknik sampling digunakan bagi mendapatkan data-data dari sebilangan kecil dari satu-satu kumpulan untuk mendapatkan data-data yang mewakili keseluruhan dari jumlah kumpulan itu.

Dalam membuat kajian di Rancangan FELDA Air Hitam, pengkaji telah memilih 30 orang respondent yang diharapkan dapat mewakili keseluruhan belia-belia di sini. Di dalam membuat pemilehan respondent itu pengkaji menggunakan "simple random sampling" di mana tiap-tiap belia mempunyai peluang yang sama untuk dipilih menjadi sampel. Disamping itu juga pengkaji menggunakan kaedah stratified sampling⁽⁴⁾ di mana belia-belia dibahagikan kepada beberapa kategori tertentu iaitu:-

1.2: Tujuan dan bidang kajian

Kajian yang dijalankan oleh pengkaji di Rancangan ini adalah merupakan "kajian kes"⁽²⁾. Kajian ini dilakukan selama satu bulan bermula dari 2 Mei hingga 30 Mei 1984. Tujuan utama kajian ini ialah membuat satu pengkajian yang khusus terhadap peranan Persatuan Belia FELDA Air Hitam disamping itu juga membuat tinjauan ke atas kehidupan masyarakat Rancangan FELDA dengan melihat hubungan di antara para-belia dengan masyarakat Rancangan.

Bidang kajian ini meliputi latar belakang belia-belia yang terdapat di Rancangan ini. Juga dikaji ialah latar belakang penubuhan Persatuan Belia dan juga perkembangan Persatuan ini. Apakah Persatuan-persatuan yang disertai oleh mereka tetapi pengkaji membuat penekanan utama ke atas Persatuan Belia FELDA Air Hitam. Ia juga mengkaji Persatuan dari segi struktur dan organisasi. Selain daripada itu perkara-perkara yang dititik-beratkan ialah kegiatan-kegiatan yang dilaksanakan, pentadbiran, keahlian anggota serta aktiviti-aktiviti harian (pekerjaan) yang dilakukan oleh mereka.

Kajian ini juga menekan kepada sikap para-belia terhadap Persatuan serta penglibatan mereka dan sebab-sebab kenapa mereka aktif atau tidak aktif di dalam persatuan. Adakah persatuan ini memberi faedah kepada masyarakat setempat ataupun tidak, serta masalah-masalah yang dihadapi oleh Persatuan serta bagaimana mereka mengatasi masalah itu.

Aspek-aspek yang dikaji dalam Persatuan ini ialah peranan serta aktiviti-aktiviti yang dimainkan oleh Persatuan Belia di dalam memajukan dan membangunkan masyarakat Rancangan di mana Persatuan Belia adalah merupakan salah satu daripada Persatuan yang terbesar di Rancangan ini dengan keahlian lebih kurang tiga ratus orang.

1. Dari kumpulan Ahli Jawatan Kuasa Persatuan
2. Belia dari Peringkat I
3. Belia dari Peringkat II
4. Belia dari Peringkat III

Daripada bahagian-bahagian inilah respondent-respondent itu dipilih secara sama banyak antara satu sama lain. Ini dilakukan dengan membuat temuramah dari rumah ke rumah dan juga di majlis-majlis seperti Mesyuarat bulanan dan kenduri.

b) Observation/Pemerhatian

Untuk mendapatkan matlumat yang "first handed", pengkaji telah menggunakan kaedah pemerhatian berbagai cara yang bersesuaian sekali.

"Observation gives access to a wide range of data, including kinds of data whose existence the investigator may not have anticipated at the time he begin his study, and thus is a method well suited to the purpose of the case study".

Dengan menggunakan kaedah pemerhatian, segala perkara-perkara yang berlaku di dalam masyarakat ini dapat diketahui misalnya interaksi masyarakat di sini, keadaan Fizikal kampung, cara hidup dapat diketahui dan dipelajari. Pemerhatian juga dapat dilakukan dengan melihat segala data-data mengenai masyarakat di sini di Pejabat FELDA yang banyak menyimpan rekod berkenaan responden yang hendak dikaji.

Selain daripada memerhati, pengkaji juga menggunakan kaedah "participant observation". Tujuan utama menggunakan kaedah "participant observation" ialah untuk, mengetahui dan merasakan apa yang dilakukan dan dialami oleh masyarakat setempat.

"A critical feature of participant observation is the degree of contact and involvement with the participant" (Selltitz, m.s. 270)

Di dalam kajian ini, pengkaji banyak mengikut serta di dalam aktiviti-aktiviti yang dijalankan dirancangan ini seperti majlis perkahwinan, kumpulan Yasin, mesyuarat yang dijalankan serta majlis-majlis tidak formal. Dengan ini pengkaji telah mendapat banyak matlumat yang sedang berlaku di dalam masyarakat setempat.

c) Penggunaan soal-selidek

Penggunaan kaedah ini amat penting di dalam mendapatkan data untuk dibuat statistik mengenai respondent. Di dalam kajian ini, pengkaji telah menyediakan satu set soalan soal-selidek. Melalui soalan-soalan ini respondent dikehendaki menjawabnya dan dari jawapan ini barulah dapat dibuat statistik mengenai respondent. Soalan yang dikemukakan dibahagikan kepada dua:

- i. 'Open-ended' - iaitu respondent bebas memberikan jawapan tanpa sebarang gangguan.
- ii. 'Close-ended' - di mana respondent dikehendaki memilih jawapan yang telah siap disediakan.

d) Temu bual (Interview)

Temu bual adalah merupakan cara yang paling baik sekali untuk mendapatkan matlumat 'first-hended' daripada respondent. Di dalam membuat kajian ini pengkaji menggunakan dua cara:

- i. "Structured interview - di mana soalan-soalan yang dikemukakan telah pun disediakan dengan jawapan. Respondent hanya dikehendaki memilih satu jawapan ataupun lebih yang sesuai. Cara ini digunakan bersama dengan questionnaire.
- ii. "Unstructured interview" - cara ini digunakan dengan cara bebas iaitu pengkaji bertanya kepada respondent dan respondent bebas memberikan

jawabannya tanpa gangguan dari mana-mana pihak samada questionnaire ataupun pengkaji sendiri.

e) Kajian ke atas data-data resmi

Untuk mendapatkan matlumat yang tepat, pengkaji terpaksa mendapatkan matlumat-matlumat yang penting di pejabat FELDA Air Hitam. Ini termasuklah matlumat mengenai latar-belakang kawasan rancangan, hasil yang dikeluarkan, corak pentadbiran kawasan serta 'cross-checked' kepada respondent di mana untuk mendapatkan sesuatu matlumat yang sah itu terpaksa merujuk kepada pentadbiran FELDA. Ini termasuklah melihat kertas kerja, pendapatan peneroka, rekod-rekod serta bahan-bahan lain yang bersesuaian dengan kajian seperti temu bual dengan pengurus rancangan serta pegawai-pegawai pejabat FELDA untuk mendapatkan gambaran sebenar mengenai keadaan dirancangan.

1.4: Masalah yang dihadapi semasa membuat kajian

Di dalam membuat 'fieldwork' di rancangan FELDA Air Hitam ini, pengkaji telah menghadapi berbagai-bagai masalah iaitu samada yang berbentuk dalaman ataupun luaran.

- a) Masalah yang pertama ialah faktor masa, di mana kajian yang dilakukan hanya sebulan ini. Kalau difikirkan adalah tidak cukup untuk membuat satu kajian yang benar-benar lengkap dan tepat. Dalam waktu yang singkat ini pengkaji telah kehilangan banyak fakta-fakta yang secara kebetulan tidak didapati dalam tempoh waktu ini. Dalam tempoh sebulan ini adalah sukar untuk menemuramah respondent dengan detail kerana kebanyakan daripada mereka adalah sukar untuk ditemui dan kadang-kala terpaksa ditemui lebih daripada sekali.

- b) Masalah kedua ialah sambutan daripada para respondent itu sendiri.

Walaupun kebanyakan mereka memberikan kerjasama yang memuaskan, terdapat juga yang enggan memberikan kerjasama. Dengan ini akan melambatkan kajian, kadang-kala penglibatan pengkaji dengan respondent begitu rapat dan kadang-kala membawa kepada perasaan berat sebelah.

"... is subject to the problem of the observer's getting emotionally in the group and hence losing objectivity" (Selltitz m.s. 270)

Ini disebabkan oleh respondent banyak sekali memberikan masalah-masalah mengenai hal-hal peribadi yang kadang-kala bukan merupakan persoalan pokok yang dikaji. Apabila ditemu bual secara formal (structured interview) respondent teragak-agak memberikan jawapan yang betul kerana mereka masih sangsi dengan tujuan asal pengkaji walaupun telah diterangkan berulang-ulang kali.

- c) Masalah ketiga ialah masalah perhubungan, kawasan FELDA Air Hitam adalah merupakan kawasan yang luas oleh itu untuk bergerak dari satu peringkat ke peringkat yang lain adalah merupakan masalah utama. Pengkaji terpaksa berjalan kaki dari tempat kediaman di Pejabat dan juga rumah respondent yang jauh jaraknya. Tetapi mujurlah pada akhir tempoh kajian pengkaji dapat menggunakan keluarga angkat dan dapatlah menemui respondent pada waktu petang dan juga disebelah malam (masa di mana respondent biasanya ada di rumah).

- d) Masalah keempat ialah salah tanggapan daripada masyarakat tempatan tentang kehadiran pengkaji di kawasan rancangan. Kebanyakan mereka menyangka bahawa pengkaji adalah merupakan pegawai kerajaan yang sedang menjalani latihan di sini, oleh itu pandangan mereka terhadap pengkaji adalah bertentangan dengan apa yang diharapkan oleh pengkaji. Dengan

ini adalah sukar bagi pengkaji untuk menyesuaikan diri dengan keadaan seperti ini dengan apa yang telah diharapkan oleh pengkaji sebelum membuat kajian. Kadang-kadang apabila diajukan pertanyaan, mereka memberikan jawapan yang panjang lebar dan tidak ada kena mengena dengan tajuk yang dikaji.

- e) Masalah kelima ialah mengenai soalan questionnaire yang kadang-kala tidak bersesuaian dengan tajuk yang dikaji. Soalan-soalan yang dikemukakan kadang-kadang meleret-meleret dan membosankan respondent mendengarnya. Ini membawa kepada jawapan yang diberi adalah tidak lengkap. Soalan yang bercorak 'closed ended' tidak memberikan respondent peluang untuk memberikan jawapan yang sebenarnya. Dengan menggunakan questionnaire ini maka satu-satu interview itu kelihatan formal, dengan ini respondent kadang-kadang enggan memberikan jawapan yang betul tetapi hanya dengan memberikan jawapan seperti 'saya tidak tahu' atau 'entah' dan lain-lain. Mereka takut kepada pengkaji yang disangka sebagai pegawai kerajaan yang bemiati jahat.

Sementara itu masalah-masalah lain yang dihadapi ialah mendapatkan respondent yang benar-benar dapat memberikan kerjasama yang baik. Ini disebabkan kebanyakan daripada mereka adalah bekerja dan amat sukar sekali untuk ditemui. Mereka hanya boleh ditemui di waktu-waktu tertentu sahaja seperti hari minggu dan kadang-kadang pengkaji terpaksa membuat temu bual di mana sahaja apabila terserempak dengan respondent.

Pada masa pengkaji membuat kajian cuaca agak kurang baik di mana boleh dikatakan tiap-tiap hari mengalami cuaca mendong dan hujan juga mengganggu kelancaran kajian.

BAB II: LATARBELAKANG FELDA SECARA UMUM

Nota kaki:

1. Laporan tahunan FELDA (Development Authority) ialah merupakan sebuah
2. "Case study in social Science is typically not an individual manajerial but an organisation or community" - International Encyclopedia of Social Sciences Vol. II m.s. 232.
3. C. Selltitz, Research Method in Social relation, Revised one - Vollume Edition, N.Y. 1959.
4. The primary aim of stratified sampling is to increase the amount of information per unit of cost - A further aim may be to obtain adequate information about certain strata of special interest. International Encyclopedia of Social Sciences Vol. 13 m.s. 606.

FELDA telah ditubuhkan dengan resminya pada 1hb Julai 1956 di bawah Ordinan Kemajuan Tanah Bilangan 20 1956. Sekarang FELDA dari segi pentadbirannya terletak di bawah Kementerian Kemajuan Tanah dan Wilayah⁽¹⁾.

Tugas yang pertama dilaksanakan oleh FELDA ialah merancang dan melaksanakan rancangan tanah di bawah pentadbiran Lembaga Kemajuan Tanah Negeri. Rancangan tanah yang pertama sekali dibiayai oleh FELDA ialah di Rancangan Tanah Air Panas Tanah Merah, Kelantan pada tahun 1957 dengan keluasan sebanyak 4000 ekar dan FELDA telah mengeluarkan modal sebanyak \$300,000. Rancangan ini adalah ditadbirkan oleh Lembaga Kemajuan Tanah Merah iaitu sebuah badan berkanun negeri Kelantan. FELDA hanya memberi bantuan berbentuk kewangan dan bantuan teknik sahaja.

Di dalam mengelolakan Rancangan Tanah bersama dengan Lembaga Kerajaan Negeri, FELDA telah menghadapi banyak masalah yang sukar untuk diatasi. Dengan ini FELDA telah merancang untuk membuka rancangan tanah yang seratus peratus

BAB II: LATARBELAKANG FELDA SECARA UMUM

2.1: Pengenalan

FELDA (Federal Land Development Authority) ialah merupakan sebuah badan kerajaan yang telah memainkan peranan yang penting di dalam memajukan kawasan luar bandar, sehingga kini FELDA telah menjadi satu contoh agensi Pembangunan Tanah kepada negara yang sedang membangun di serata dunia.

Sejarah penubuhan FELDA bermula dengan perusahaan pasokan petugas (working party) oleh kerajaan Persekutuan untuk menubuhkan sebuah badan yang bertanggung jawab di dalam memajukan Rancangan Tanah yang merupakan sebuah badan yang bebas dari Lembaga Kemajuan Tanah Negeri yang banyak terdapat pada masa itu. Cadangan ini telah dikemukakan oleh Tun Dr. Ismail bin Datuk Abdul Rahman dan mendapat sokongan daripada kerajaan-kerajaan negeri. FELDA telah ditubuhkan dengan resminya pada lhb Julai 1956 di bawah Ordinan Kemajuan Tanah Bilangan 20 1956. Sekarang FELDA dari segi pentadbirannya terletak di bawah Kementerian Kemajuan Tanah dan Wilayah⁽¹⁾.

Tugas yang pertama dilaksanakan oleh FELDA ialah merancang dan menguruskan sekim rancangan Tanah di bawah pentadbiran Lembaga Kemajuan Tanah Negeri. Rancangan Tanah yang pertama sekali dibiayai oleh FELDA ialah di Rancangan Tanah Air Panas Tanah Merah, Kelantan pada tahun 1957 dengan keluasan sebanyak 4000 ekar dan FELDA telah mengeluarkan modal sebanyak \$800,000. Rancangan ini adalah ditadbirkan oleh Lembaga Kemajuan Tanah Merah iaitu sebuah badan berkanun negeri Kelantan. FELDA hanya memberi bantuan berbentuk kewangan dan bantuan teknik sahaja.

Di dalam mengelolakan Rancangan Tanah bersama dengan Lembaga Kerajaan Negeri, FELDA telah menghadapi banyak masalah yang sukar untuk diatasi. Dengan ini FELDA telah merancang untuk membuka rancangan tanah yang seratus peratus

ditadbirkan oleh FELDA sendiri. Dengan ini pada tahun 1958, FELDA telah membuka Rancangan Tanahnya sendiri iaitu di Lembah Bilut Pahang yang diambil alih alih oleh FELDA dari Bilut Valley Land Development Corporation. Dari pembukaan rancangan ini hingga sekarang FELDA telah berkembang dengan pesat. Dalam masa sepuluh tahun perkembangan telah memperlihatkan perkembangan dari segi jumlah rancangan yang dibuka dan juga kemasukkan peneroka- peneroka.

JADUAL I

Rancangan dan luas (ekar) yang telah dimajukan

Tahun	Bilangan Rancangan			Luas ekar yang ditanam		
	Getah	K/sawit	Jumlah	Getah	K/sawit	Jumlah
1959 dan sebelum	10	-	10	4,091	-	4,091
1960	4	-	4	10,509	-	10,809
1961	10	1	11	11,471	926	15,397
1962	11	-	11	24,673	1,749	26,422
1963	8	4	12	17,343	6,839	24,182
1964	8	3	11	22,398	8,317	30,715
1965	-	1	1	8,475	9,578	18,053
1966	-	1	1	14,442	14,032	28,474
1967	-	7	7	9,144	18,235	27,379
1968	-	6	6	2,344	31,044	33,388
1969	-	7	7	1,928	36,321	38,249
Jumlah	51	30	81	132,818	127,041	265,859

Sumber: Laporan tahunan FELDA 1971

JADUAL II

PEMBANGUNAN TANAH - Sehingga 30hb Jun 1984

LUAS HEKTAR

Negeri	Bil Ran	Sawit	Getah	Koko	Tebu	Kaw. Bandar/ Perkampungan	Jumlah	%
Pahang	144	188,604	49,458	8,416	-	16,982	263,460	40.2
Johor	71	93,008	27,652	3,480	-	8,153	132,293	20.2
N.Sembilan	51	20,836	68,588	-	-	5,809	95,233	14.5
Trengganu	21	31,448	5,660	-	-	1,950	39,058	6.0
Sabah	23	26,738	-	6,100	-	1,333	34,180	5.2
Perak	17	17,529	12,324	-	-	1,750	31,603	4.8
Kelantan	15	19,053	2,499	-	-	1,744	23,296	3.6
Kedah	11	283	11,309	-	1,123	783	13,498	2.1
Selangor	6	6,394	3,483	-	-	709	10,586	1.6
Perlis	3	-	1,877	-	3,995	434	6,306	1.0
Melaka	5	-	4,746	-	-	324	5,070	0.8
Jumlah	367	403,893	187,596	18,005	5,118	39,971	654,583	100.0
Peratus		61.7	28.6		0.8	6.1	100.0	

Sumber: Ibu Pejabat FELDA

2.2: PERANAN FELDA

FELDA sebagai sebuah agensi kerajaan yang terbesar adalah berfungsi sebagai agen utama kerajaan di dalam melaksanakan dasar kerajaan. Tugas utama FELDA ialah membangunkan kawasan luar bandar yang terbiar secara besar-besaran dan menanam tanaman yang berbentuk komersial. Dengan ini kerajaan berharap melalui FELDA hasrat kerajaan untuk membasmi kemiskinan di luar bandar akan tercapai. Dengan ini lebih banyak peluang-peluang pekerjaan akan dapat diberikan kepada mereka yang menganggur. Rakyat jelata di luar bandar juga akan dapat menikmati kemewahan dan kesejahteraan dari rancangan ini selari dengan apa yang telah dinikmati oleh penduduk-penduduk di kawasan bandar.

Dalam laporan tahunan 1960, ada menyatakan,

"Authority plans and carries out Land Development and settlement projects in new area with the aim of producing of the end of the development period (normally six years) prosperous farming communities with economically viable farm".

Untuk mencapai matlamatnya FELDA telah mengadakan beberapa polisi tertentu iaitu:

1. Memajukan hutan primary dan hutan secondary di kawasan yang dialami sesuai untuk pertanian.
2. Mengadakan sistem Pentadbiran sepenuh masa diperingkat rancangan untuk menyediakan projek dari permulaan lagi.
3. Menyediakan tempat kediaman di kawasan yang dimajukan.
4. Kedudukan ladang hendaklah sekurang-kurangnya tidak lebih daripada dua batu daripada tempat kediaman peneroka. Saiz ladang hendaklah: $10\frac{1}{4}$ ekar bagi ladang getah ($\frac{1}{4}$ ekar lot rumah, 7 ekar ladang getah dan

- 3 ekar lain-lain tanaman). 12 $\frac{1}{4}$ ekar bagi kelapa sawit ($\frac{1}{4}$ ekar lot rumah, 10 ekar ladang kelapa sawit dan 2 ekar lain-lain tanaman).
5. Pemilihan peneroka adalah antara 21 - 50 tahun, sudah berkahwin, sihat tubuh badan, tidak bertanah atau memileki sekurang-kurang 2 ekar, mempunyai latar belakang pertanian dan sanggup bekerja keras dan mematuhi syarat-syarat kemasukan.
  6. Memberi bantuan kewangan kepada peneroka selama 2 tahun.
  7. Mengalakan kerja secara kolektif.
  8. Menentukan kelicinan perjalanan proses pemasaran melalui kilang Syarikat Kerjasama.
  9. Mengadakan jawatan kuasa tempatan dan mengadakan perjumpaan antara wakil-wakil peneroka.
  10. Mengadakan perkhidmatan kemasyarakatan (sekolah, bekalan air, jalanraya...)

Di dalam melaksanakan polisi, pada permulaan FELDA bertindak sebagai satu badan yang merancang, memberi pinjaman modal dan bantuan khidmat nasihat kepada Lembaga Kemajuan Tanah Negeri. Tetapi dasar ini telah berubah kemudiannya di mana FELDA telah berkuasa penuh ke atas Tanah Rancangan yang dibuka. FELDA telah berjaya membuka lebih banyak Rancangan-rancangan baru dengan jayanya dan berjaya membawa masuk lebih ramai peneroka yang kebanyakannya miskin dan tidak bertanah ke Rancangan-rancangan tanah yang baru.

2.2a: Objektif FELDA

Di antara objektif-objektif FELDA ialah:-

- a. Membuka dan memajukan tanah untuk dijadikan kawasan perladangan dan penempatan.

- b. Menempatkan rakyat yang tidak bertanah dengan tujuan meningkatkan taraf hidup mereka.
- c. Melaksanakan pembangunan secara padu dengan mengadakan kemudahan awam dan khidmat untuk meninggikan taraf ekonomi dan masyarakat peneroka.
- d. Menjalankan kegiatan-kegiatan sosial dan kerohanian bertujuan memberikan keluarga peneroka galakan untuk menjadi rakyat yang berdikari, progresif dan bertanggung jawab.
- e. Mengadakan kemudahan-kemudahan pemerosesan, pemasaran, pengangkutan dan lain-lain aktiviti yang boleh memberi pulangan yang optimum kepada peneroka-peneroka.

2.2b: Kawasan yang dimajukan

Di dalam membuka kawasan-kawasan yang baru FELDA membuat pilihan berdasarkan kepada beberapa faktor tertentu. Ini berdasarkan kepada kajian yang dilakukan sebelum membuka satu-satu kawasan itu. Faktor-faktor tersebut ialah:-

1. Hak milek tanah: Adalah perlu untuk mengetahui hak milek sesuatu kawasan yang bebas atau tidak. Biasanya FELDA cuba mengelakan dari membuka kawasan yang berhampiran dengan tanah yang telah diduduki.
2. Kesesuaian tanah: Faktor ini amat penting di dalam menentukan hasil kelak. Kesesuaian tanah ini dapat diketahui melalui nasihat yang diberikan oleh Jabatan Pertanian.
3. Bebas daripada hasil galian: Kawasan ini hendaklah ditinggalkan daripada projek rancangan tanah supaya segala hasil galian dapat dipungut oleh syarikat-syarikat lain.
4. Bebas dari kawasan pembalakan: Ini adalah untuk menentukan agar kawasan pembalakan tidak akan hilang akibat daripada pembukaan kawasan-kawasan baru.

5. Senang untuk dimajukan: Kawasan yang menjadi pilihan untuk dimajukan itu adalah merupakan satu kawasan yang boleh dihubungi dan pembinaan infrastruktur tidaklah memakan belanja yang besar.
6. Keadaan Topografi yang sesuai: Keadaan ini adalah penting untuk jenis-jenis tanaman yang hendak ditanam. Seperti getah memerlukan tanah-tanah yang berbukit-bukau untuk mendapatkan saliran yang baik⁽²⁾.

Kawasan yang akan dimajukan itu hendaklah berhampiran dengan jalan-
raya utama dan berdekatan dengan bandar atau pekan. Ini adalah penting
untuk perhubungan antara kawasan rancangan dengan kawasan luar. Dengan
ini kemudahan-kemudahan asas seperti api letrik, air-paip dan lain-lain
kemudahan dapat disalurkan ke dalam rancangan tanpa memerlukan belanja
yang begitu besar.

2.3a: Pemilihan Peneroka ke Tanah Rancangan

Seperti yang diketahui peneroka-peneroka yang diterima masuk terdiri
daripada rakyat luar bandar yang miskin dan tidak bertanah. FELDA amat
teliti di dalam memilih para peneroka ini.

"In considering the selection of settlers, the local
Authorities would bear in mind the background of the settlers,
so as to make certain that they were of the type likely to
succeed, and that they have all necessary agriculture grounding
for the crop which is to be developed" (Laporan Pasukan Portugas 1956)

Disamping itu terdapat beberapa kriterea yang diperlukan untuk
menjadi seorang peneroka, iaitu:-

1. Warga Negara Malaysia atau Rakyat Negeri.

2. Sudah berkahwin, keutamaan diberi kepada yang sudah mempunyai anak.
3. Tidak memileki tanah atau memileki tanah kurang daripada 2 ekar.
4. Mereka yang mempunyai latar belakang pertanian, keutamaan diberi kepada yang mempunyai kemahiran tambahan.
5. Tiada rekod jenayah.
6. Sihat tubuh badan dan sempurna segala anggota dan fikiran supaya dapat bekerja dengan tekun.
7. Sanggup mematuhi syarat-syarat masuk dan peraturan di dalam Rancangan Kemajuan Tanah⁽³⁾.

Apabila diterima memasuki sesuatu rancangan peneroka adalah diwajibkan mematuhi syarat-syarat berikut:-

1. Tinggal tetap di Rancangan.
2. Menurut peraturan yang ditetapkan oleh lembaga dan pengurus Rancangan mengenai tugas-tugas dan tanggung jawab mengenai kawasan pertanian dan kawasan rumah.
3. Bersetuju membayar kembali wang pinjaman dan perbelanjaan bagi memajukan Rancangan serta faedah yang dikenakan.
4. Pernyataan yang aktif dalam pembinaan hidup bermasyarakat dalam Rancangan.

2.4: Keadaan di Kawasan Rancangan Kemajuan Tanah

Sebuah Kawasan Rancangan Kemajuan Tanah mempunyai kemudahan-kemudahan asas yang mencukupi. Ini adalah perlu untuk memberi kemudahan kepada peneroka-peneroka dan juga kakitangan-kakitangan FELDA untuk menjalankan tugas masing-masing dengan selesa. Pihak FELDA mengambil berat mengenai kebajikan tempat tinggal peneroka supaya ianya tidak menjadi kepada para peneroka apabila menduduki Tanah Rancangan kelak. Biasanya kawasan

penempatan kediaman terletak ditengah-tengah kawasan ladang pertanian. Ini adalah bagi memudahkan para-peneroka berulang-alik ke ladang masing-masing.

Setiap rancangan FELDA, terdapat satu sistem jalanraya yang menghubungkan Rancangan dengan jalanraya utama, ini adalah untuk memudahkan untuk memasarkan hasil pertanian. Rumah-rumah peneroka dibuat secara berkumpulan ditengah-tengah rancangan dan dipusat tempat pemindahan ini dikhaskan untuk didirikan⁽⁴⁾.

1. Pejabat FELDA
2. Balai Raya
3. Sekolah
4. Balai Polis Sementara, kemudiannya belian telah digantikan oleh
5. Pasar
6. Kedai/mini-market
7. Stesyen bas/Pam minyak
8. Pusat Kesihatan
9. Perpustakaan awam
10. Pusat Pergerakan Wanita
11. Persatuan Belia
12. Kedai Koperasi
13. Masjid/Tempat Beribadat
14. Padang Permainan
15. Pejabat Pos
16. Balai Bomba
17. Panggung Wayang

Tempat-tempat penting yang lain dikhaskan di Tanah Rancangan FELDA ialah taman bunga, hospital untuk kawasan rancangan dan penduduk yang berhampiran, pusat janakuasa eletrik, rumah kakitangan FELDA dan kawasan perkuburan.

2.4: PENTADBIRAN FELDA

2.4a: Pentadbiran di Ibu Pejabat FELDA

FELDA adalah merupakan sebuah organisasi yang besar dan penting. Pentadbirannya adalah begitu kompleks di mana terdapat berbagai-bagai cawangan dan anak syarikat yang perlu ditadbirkan bersama. Setelah FELDA ditubuhkan dengan resminya pada tahun 1956, D.E.M Fiennes telah dilantik sebagai Pengerusi Sementara, kemudiannya beliau telah digantikan oleh Taib b. Hj. Andak yang dipinjamkan dari Perkhidmatan Awam bermula dari 14 Oktober hingga 31 Ogos 1971. Beliau adalah merupakan pengasas utama FELDA (T.Syamsul Baharin m.s. 129).

Dari segi pentadbiran FELDA terletak di bawah kuasa Kementerian Kemajuan Tanah dan Wilayah, tapi ia juga ditadbirkan bersama antara wakil-wakil daripada kerajaan Persekutuan dan juga wakil-wakil kerajaan negeri. Kakitangan FELDA diperingkat pusat sehingga tahun 1981 adalah seramai 7,385 orang. Untuk meninggikan lagi mutu kerja dikalangan kakitangan, FELDA mempunyai banyak pusat yang melatih kakitangannya. Antaranya ialah Institut Pembangunan Tanah (INPUT) di Trolak, Perak dan di Pekan, Pahang.

Sehingga tahun 1984, FELDA mempunyai kakitangan yang kesemuanya berjumlah 19,627 orang daripada semua peringkat.

JADUAL III

KAKITANGAN KUMPULAN FELDA (1984)

	A	B	C	D	JUMLAH	PERATUS
FELDA	350	752	4,793	1,891	7,786	39.7
Perbadanan- Perbadanan	296	249	1,891	8,500	10,936	55.7
Syarikat Usaha- sama	90	279	216	320	905	4.6
Jumlah	736	1,280	6,900	10,711	19,627	100.0

Sumber: Ibu Pejabat FELDA

2.4b: Sumber Kewangan

Di dalam usaha memajukan kawasan tanah hutan yang begitu luas, FELDA memerlukan belanja dan tenaga yang besar. Untuk menjalankan kegiatan-nya, FELDA memerlukan sumber kewangan yang banyak, bantuan-bantuan pakar teknik serta sokongan daripada kerajaan dan rakyat seluruhnya. Disebabkan FELDA tidak mempunyai wang yang cukup maka FELDA terpaksa meminjam wang yang banyak daripada kerajaan persekutuan dan sumber-sumber yang lain.

Bantuan kewangan yang paling banyak diterima ialah dari kerajaan pusat pada tiap-tiap tahun. Bantuan itu ada yang tidak perlu dibayar kembali kepada kerajaan pusat iaitu:-

1. Pembayaran gaji semua kakitangan lembaga termasuk kakitangan di-cawangan dan di Rancangan. Perbelanjaan pentadbiran lembaga disegala peringkat, ibu pejabat cawangan dan Rancangan.
2. Membeli dan menjaga jentera dan alat-alat termasuk juga kenderaan.
3. Pembinaan dan penjagaan rumah-rumah kakitangan dan bangunan pejabat lembaga.

4. Pembelian dan penjagaan perabot dan lain-lain alat kelengkapan.

Sumber kewangan yang diberikan oleh pihak kerajaan yang digunakan untuk tujuan-tujuan seperti di atas tidak perlu dibayar kembali oleh FELDA tetapi bantuan-bantuan yang berbentuk modal untuk membuka kawasan, elaun kepada peneroka dan sebagainya adalah perlu dibayar kembali dan sebagainya adalah perlu dibayar kembali kepada kerajaan. Sementara itu pula FELDA juga membuat pinjaman daripada kerajaan Persekutuan dan lain-lain badan.

JADUAL IV

SUMBER DAN KELUARAN WANG FELDA SEHINGGA JUN 1984

Sumber	Jumlah Pengeluaran sehingga tahun 1983 (\$)	Jumlah Pengeluaran Tahun 1984 (Jan-Jun 1984) (\$)	Jumlah Pengeluaran sehingga 30hb Jun 1984 (\$)	%
Kerajaan Persekutuan Melalui K'Jaen Persekutuan	3,532,227,177	286,785,331	3,819,012,508	90.0
Bank Dunia	295,167,954	17,982,522	313,150,476	7.4
Bank Pembangunan Asia	6,873,607	-	6,873,607	0.2
Tabung Koperasi Ekonomi Seberang Laut (OECF)	27,569,271	-	27,569,271	0.7
Tabung Kuwait (KFAED)	23,330,195	1,606,237	24,936,432	0.6
Tabung Saudi (SFD)	26,265,889	3,060,006	29,325,895	0.7
Bantuan Penanam Baru	13,480,052	-	13,480,052	0.3
Bantuan Penanam Getah (Tanam Semula)	2,110,115	294,420	2,404,535	0.1
Jumlah	3,927,024,260	309,728,516	4,236,752,776	100.0

Sumber: Ibu Pejabat FELDA

Apabila FELDA mendapat kembali hasilnya, ia kena menjelaskan kembali segala hutang-hutang yang ditanggung. Pada tahun 1980, FELDA telah menjelaskan sebanyak \$162,855,017 kepada kerajaan Persekutuan dan lain-lain bandar yang telah memberikan pinjaman.

2.4c: Pentadbiran di Kawasan Rancangan

Pentadbiran di kawasan Rancangan memperlihatkan satu integrasi antara kakitangan FELDA dengan masyarakat Rancangan. Di Rancangan Tanah, kuasa adalah terletak ditangan Pengurus yang bertindak sebagai pentadbir samada di kawasan Ladang ataupun di kawasan Perumahan. Di bawah Pengurus terdapat Penolong Pengurus, Penyelia Ladang, Kerani, Jurutaip, Pemandu, Pegawai Pembangunan Peneroka dan juga Budak Pejabat.

Pentadbiran hal-ehwal sosial dan kebajikan di Rancangan adalah kebanyakannya dilakukan oleh JKKR (Jawatan Kuasa Kemajuan Rancangan) yang mana ahli-ahlinya adalah terdiri daripada peneroka-peneroka sendiri. Kerjasama antara kakitangan FELDA dengan peneroka-peneroka ini adalah perlu untuk mengekalkan kesejahteraan rancangan. Wakil-wakil yang menganggotai JKKR adalah terdiri daripada

1. Ketua Blok
2. Wakil tertentu
  - i. Ketua Persatuan Belia
  - ii. Ketua G.P.W
3. Wakil Undangan
  - i. Guru Besar
  - ii. Imam
  - iii. Pelawat Luar

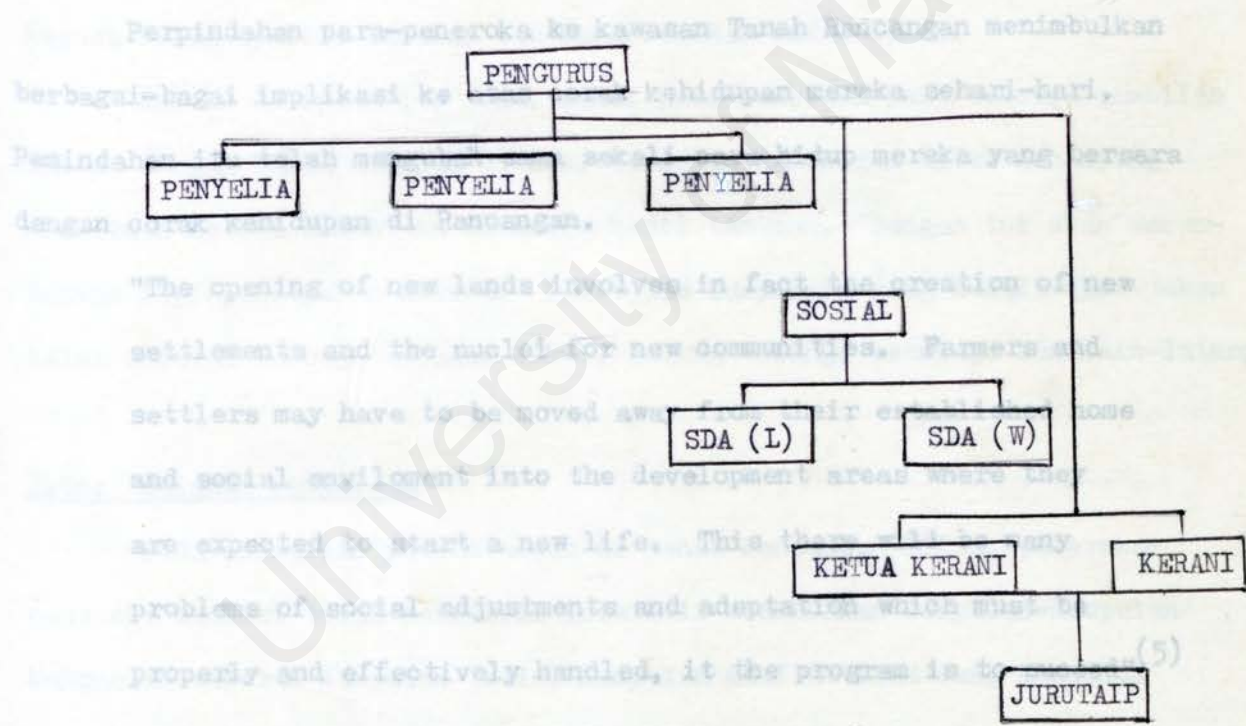

Selain daripada JKKR terdapat juga organisasi yang menguruskan pentadbiran di peringkat kediaman dan peringkat ladang. Di peringkat kediaman diadakan sistem Blok yang merupakan satu komuniti kecil di rancangan yang

mempunyai seorang ketua dan AJK - AJKnya sendiri - sementara itu pula di-
 peringkat ladang diadakan sistem ladang di mana ditiap-tiap ladang itu
 dipecahkan kepada unit-unit kecil di mana ahli-ahli tiap-tiap unit itu
 bekerjasama antara satu sama lain. Pada mula perkembangan FELDA oleh
 FELDA. Sementara itu pula Kumpulan Yasin merupakan kumpulan tidak resmi
 yang menjalankan kegiatan pada waktu tertentu. Anggota Kumpulan Yasin ini
 terdiri daripada anggota sesuatu Blok ataupun mengikut kawasan perumahan.
 bil tindakan yang perlu untuk mengatasinya.

RAJAH I

2.5a: KEDUDUKAN PENTADBIRAN FELDA AIR HITAM

- Tambahan
1. 1 pemandu land-rover
  2. 1 pemandu traktor
  3. 1 penjaga setor
  4. 1 budak pejabat

2.5: Khidmat Sosial, Ekonomi dan Keugamaan

Seperti yang diketahui pada permulaan perkembangan FELDA, aspek yang ditekankan adalah hanya dari segi ekonomi sahaja. Kebajikan para peneroka tidak langsung diambil tahu. Pada mula perkembangan FELDA oleh FELDA peneroka-peneroka menghadapi masalah sosial dan FELDA hanya menyedari masalah ini apabila keadaan telah menjadi bertambah tenat. Apabila menyedari tentang wujudnya berbagai-bagai masalah ini FELDA telah mengambil tindakan yang perlu untuk mengatasinya.

2.5a: Khidmat di Bidang Sosial

Perpindahan para-peneroka ke kawasan Tanah Rancangan menimbulkan berbagai-bagai implikasi ke atas corak kehidupan mereka sehari-hari. Pemindahan itu telah mengubah sama sekali cara hidup mereka yang bersara dengan corak kehidupan di Rancangan.

"The opening of new lands involves in fact the creation of new settlements and the nuclei for new communities. Farmers and settlers may have to be moved away from their established home and social environment into the development areas where they are expected to start a new life. This there will be many problems of social adjustments and adaptation which must be properly and effectively handled, if the program is to succeed"⁽⁵⁾

Disebabkan oleh para-peneroka menghadapi masalah yang sukar untuk diatasi oleh mereka sendiri maka FELDA terpaksa campurtangan. Untuk memenuhi keperluan asas mereka, FELDA banyak memerlukan kemudahan-kemudahan asas seperti kedai runcit, pusat kesihatan, tempat riadah, tempat ibadat serta menjaga kebajikan para-peneroka dengan begitu baik sekali.

Badan yang bertanggung jawab menjaga kebajikan para-peneroka dan keluarga mereka ialah Settler Development Authority (SDA) yang ditubuhkan pada tahun 1971. Melalui badan inilah segala masalah mengenai peneroka dan keluarga mereka diajukan dan kalau boleh diselesaikan.

2.5b: Khidmat Dari Segi Ekonomi

Semasa peneroka mula-mula memasuki kawasan Rancangan, FELDA memberi pinjaman wang kepada para-peneroka. Ini adalah merupakan bantuan sara diri kepada para-peneroka dan keluarga mereka sementara menunggu hasil tanaman mereka mengeluarkan hasil. Pinjaman ini akan dibayar kembali kepada FELDA apabila tanaman itu mengeluarkan hasil kelak.

Selain daripada itu juga, ramai para-peneroka yang bekerja sambilan samada dengan FELDA ataupun di luar daripada Rancangan untuk menampung keperluan mereka sementara menunggu hasil tanaman. Dengan ini akan menambahkan lagi pendapatan mereka. Pekerjaan sampingan yang selalu dikerjakan ialah seperti bekerja sebagai buruh, tukang-tukang, berniaga dan lain-lainnya.

2.5c: Khidmat Keagamaan

Pada permulaan perkembangan di tanah Rancangan FELDA, peneroka-peneroka sendiri telah mengambil inisiatif menubuhkan kumpulan-kumpulan keagamaan seperti Kumpulan Yasin, Kumpulan Khairat Kematian, Kumpulan Kenduri-Kendara dan lain-lain. Pihak FELDA apabila menyedari bahawa ia tidak mengambil berat tentang hal-hal mengenai keagamaan ini telah mengujudkan pegawai-pegawai Ugama FELDA pada tahun 1971. Dalam hal ini guru-guru ugama adalah terletak di bawah pentadbiran SDA (Ugama) dimana mereka ini akan ditempatkan di seluruh kawasan Rancangan tanah FELDA di seluruh negara.

BAB III: LATAR BELAKANG RANCANGAN TANAH FELDA AIR HITAM

Bab ini akan membincangkan latar belakang Rancangan FELDA Air Hitam. Perbincangan ini adalah tertumpu kepada latar belakang dari segi Fizikal, sejarah pembukaan Rancangan, latar belakang para-peneroka serta keluarga mereka, sistem pentadbiran, corak pekerjaan di ladang getah.

3.1a: Latar Belakang Fizikal Rancangan FELDA Air Hitam

Kawasan Rancangan FELDA Air Hitam terletak di Daerah Keluang, Johor Tengah iaitu lebih kurang 8km daripada bandar Keluang. Ke Barat pula terdapat Pekan Air Hitam yang jauhnya lebih kurang 5km. FELDA Air Hitam adalah terletak di bawah pentadbiran FELDA Johor Tengah yang beribu pejabat di Keluang, Johor.

Secara keseluruhannya keadaan Fizikal FELDA Air Hitam adalah merupakan yang berbukit-bukau di mana ianya amat sesuai sekali untuk ditanam dengan getah. Manakala kawasan perumahan pula terletak di kawasan rata yang terletak ditengah-tengah kawasan ladang getah. Rancangan ini terletak lebih kurang 4km daripada jalanraya utama. Terdapat sebatang jalanraya yang sederhana eloknya yang menghubungkan FELDA Air Hitam dengan kawasan-kawasan yang berhampiran.

Kawasan Rancangan FELDA Air Hitam adalah dikelilingi oleh kawasan yang ditanami dengan getah. Berhampiran dengan Rancangan ini terdapat banyak estet-estet getah yang dimiliki oleh Syarikat-syarikat swasta. Secara kasarnya kawasan FELDA Air Hitam mempunyai keluasan seluas 1742 hektar. Dari sejumlah ini hanya kira-kira 1242 hektar sahaja yang merupakan kawasan yang ditanam dengan getah. Ini adalah kawasan yang telah pun ditanam dengan getah.

Berhampiran dengan kawasan ini terdapat sebuah Pusat Penyelidikan Jabatan Haiwan yang mempunyai kawasan ternakan lembu yang luas.

3.1b: SEJARAH PEMBUKAAN RANCANGAN.

Rancangan FELDA Air Hitam telah dibuka dengan resminya pada tahun 1960. Sebenarnya Rancangan pada mulanya adalah merupakan hak milik swasta tetapi telah diambilalih oleh Kerajaan melalui FELDA pada tahun 1960. Pada peringkat permulaannya, seramai 121 orang peneroka telah diterima masuk untuk menduduki kawasan iaitu di Peringkat Pertama pada tahun 1962. Kesemua peneroka-peneroka ini adalah merupakan anak negeri Johor. Peneroka ini adalah terdiri seratus peratus dari orang Melayu dan mengikut ethnik adalah terdiri dari orang Melayu tempatan, orang Jawa, Banjar, Boyan dan Bugis. Apabila menduduki tiap-tiap lot mereka, para peneroka akan memperolehi:

1.6: LATAH BELAKANG PEMANOKA.

1. Tanah untuk kebun getah = 8 ekar. (2) yang ditemui kesemua mereka adalah
2. Tanah untuk kawasan dusun = 1.5 ekar. kajian, didapati bahawa 76.6 %
3. Tapak rumah aslinya = 0.75 ekar. 10% berasal dari Daerah Muar,
- 3.5% berasal dari Daerah Muar = 9.75 ekar. asal dari Daerah Kluang. Sebab

Apabila sampai di Rancangan para peneroka juga telah disediakan dengan sebuah rumah kelamin, kawasan ladang mereka juga telah diterangi serta telah pun ditanam dengan anak-anak pokok getah yang telah pun membesar setinggi satu kaki. Para peneroka tidak perlu bekerja keras untuk memerangi kawasan hutan serta menyemai anak-anak getah, semua ini telah dikerjakan oleh kontraktor-kontraktor. Para peneroka hanya perlu

Pekerjaan asal yang dilakukan oleh para-peneroka sebelum mereka

masuk ke Rancangan adalah berbagai-bagai. Kebanyakan daripada mereka menjaga kawasan sekeliling tanaman getah supaya bersih dan kawasan ladang melakukan pekerjaan-pekerjaan biasa di kampung-kampung ini sebanyak berkeadaan baik.

26.6%. Sementara itu pula terdapat 10% adalah terdiri daripada bekas-bekas guru, 6.6% adalah pemarah-pemarah getah di kampung-kampung, 6.6% telah diperkenalkan. Sistem ini mengkehendaki tiap-tiap peneroka supaya akan menghadirkan diri masing-masing setiap pagi (pada pukul 6.00 pagi) dan 10% tidak mempunyai pekerjaan tetap. Disamping itu juga terdapat dan catitkan kedatangan mereka. Ini adalah bertujuan untuk mengelakkan peneroka daripada ponteng bekerja di ladang-ladang.

Bagi para-peneroka yang tidak mempunyai pengalaman memarah getah, Semasa getah masih belum boleh mengeluarkan hasil, para peneroka ini memberikan sedikit masalah kepada mereka pada permulaan memasuki ladang. Mereka ini kadang-kadang terpaksa membayar pekerja-pekerja untuk menampung segala perbelanjaan bagi keluarga peneroka. Wang bantuan ini untuk memarah getah mereka. Terdapat sebilangan daripada para-peneroka pendahuluan ini adalah dikira sebagai hutang peneroka kepada FELDA yang mesti dibayar balik apabila pokok getah mengeluarkan hasil kelak. seperti menjadi pemandu, bamiaga, menjadi buruh sementara tukang gunting

dan bahkan ada di antara bekas perajurit kembali bertugas untuk negara

3.1c: LATARBELAKANG PENEROKA. apabila dipanggil awas negara sedang menghadapi konfrantasi dahulu.

Daripada 30 orang repondent (2) yang ditemui kesemua mereka adalah berasal dari negeri Johor. Dari sample kajian, didapati bahawa 76.6 % adalah terdiri daripada mereka yang berasal daripada golongan yang berpen- adalah berasal daripada Daerah Batu Pahat, 16% berasal dari Daerah Muar, 3.3% berasal dari Air Hitam dan 3.3% berasal dari Daerah Kluang. Sebab kenapa kesemua peneroka ini berasal dari Negeri Johor ialah kerana pemilihan untuk memasuki Rancangan FELDA Air Hitam adalah dikendalikan oleh Kerajaan Negeri Johor, Ini adalah berbeza dengan sistem yang diamalkan pada masa sekarang.

Pekerjaan asal yang dilakukan oleh para-peneroka sebelum mereka memasuki Rancangan adalah berbagai-bagai. Kebanyakan daripada mereka melakukan pekerjaan-pekerjaan biasa di kampung-kampung iaitu sebanyak 26.6%. Sementara itu pula terdapat 10% adalah terdiri daripada bekas-bekas guru. 6.6% adalah penoreh-penoreh getah di kampung-kampung. 6.6% bekas pemandu, 3.3% bekerja sebagai buruh kasar, 10% bekerja sebagai nelayan pantai dan 16% tidak mempunyai pekerjaan tetap. Disamping itu juga terdapat 20% adalah merupakan bekas perajurit.

Bagi para-peneroka yang tidak mempunyai pengalaman menoreh getah, ianya memberikan sedikit masalah kepada mereka pada permulaan memasuki Rancangan. Mereka ini kadang-kadang terpaksa mengupah pekerja-pekerja luar untuk menoreh getah mereka. Terdapat sebilangan daripada para-peneroka yang masih mengekal pekerjaan lama mereka apabila tinggal di Rancangan seperti menjadi pemandu, bemiaga, menjadi buruh sementara tukang gunting dan bahkan ada di antara bekas perajurit kembali bertugas untuk negara apabila dipanggil semasa negara sedang menghadapi konfrantasi dahulu.

Secara keseluruhannya peserta-peserta yang mengikuti Rancangan ini adalah terdiri daripada mereka yang berasal daripada golongan yang berpendapatan rendah. Rata-rata mereka ini mengharapakan kepada keadaan hidup yang lebih baik dan selesa apabila menyertai Rancangan ini.

JADUAL IV

Proses Pembukaan Rancangan Dan Tahun Peneroka Masuk

Peringkat	Tahun Pembangunan	Dibuka/peneroka masuk	
pkt. 1	1961	1962	
pkt. 2	1962	1963	
pkt. 3	1964	1965	

Sumber: Pejabat FELDA Air Hitam

JADUAL V

Peringkat	Menebas	Menebang	Membakar	Memerun	Teres
1 B	Jan	Jan	Mac	April	Jun
T	1960	1960	1960	1960	1960
2 B	Dec	Mac	April	April	May
T	1961	1962	1962	1962	1962
3 B	Okt	Dec	Mac	April	Jul
T	1963	1963	1964	1964	1964
4 B	Okt	Okt	Feb	Mac	May
T	1974	1974	1975	1975	1975
	Tanam kacang (tutup bumi)	Tanam getah	Cantum	Toreh	
1 B	Okt	Dec	Jun	May	
T	1960	1960	1961	1968	
2 B	Okt	Dec	Dec	Nov	
T	1962	1962	1963	1969	
3 B	Okt	Nov	Jul	April	
T	1964	1964	1965	1971	
4 B	Jul	Dec	Mac	Mac	
T	1975	1975	1977	1984	

Sumber: Pejabat FELDA Air Hitam

JADUAL VI

Luas kawasan di FELDA Air Hitam

Peringkat	Keluasan Ladang (hektar)	Keluasan Ladang yang ditanam getah (hektar)	Jumlah peneroka
Jan	44,561	7,345	51,945
pkt. 1	421	367	121
pkt. 2	410	353	105
pkt. 3	373	336	110
pkt. 4	422	186	-
Jumlah	1626	1242	336

Sumber: Pejabat FELDA Air Hitam

Wao	pkt. 1	45,880	8,311	54,191
	pkt. 2	40,871	8,815	48,686
	pkt. 3	38,893	5,404	44,297
	pkt. 4	6,180	1,169	7,349

Sumber: Pejabat FELDA Air Hitam

3.2: Kedudukan Fizikal Ladang

Secara keseluruhannya luas kawasan yang ditanam dengan getah ialah seluas 1242 hektar persegi. Kawasan ladang getah ini pula dibahagikan kepada empat peringkat yang utama iaitu Peringkat 1, Peringkat 2, Peringkat 3 dan Peringkat 4. Peringkat 4 sepatutnya adalah merupakan kawasan tanaman buah-buahan iaitu kawasan simpanan, tetapi atas persetujuan bersama antara pihak Pengurus dan peneroka-peneroka, kawasan simpanan ini telah ditanam dengan getah pada tahun 1976 dan telah mula mengeluarkan hasil pada awal tahun ini.

JADUAL VII

Penghasilan Dari Bulan Jan - March 1984 (Pound)

Bulan	Peringkat	Jumlah susu	Jumlah scrap	Jumlah seluruh
Jan	pkt. 1	44,561	7,384	51,945
	pkt. 2	37,416	8,491	45,907
	pkt. 3	38,900	5,134	44,034
	pkt. 4	-	-	-
Feb	pkt. 1	43,999	7,942	51,941
	pkt. 2	38,250	9,125	47,375
	pkt. 3	35,900	5,333	41,233
	pkt. 4	-	-	-
Mac	pkt. 1	45,880	8,311	54,191
	pkt. 2	40,871	8,815	48,686
	pkt. 3	38,893	5,404	44,297
	pkt. 4	6,180	1,169	7,349

Sumber: Pejabat FELDA Air Hitam

3.2: Kedudukan Fizikal Ladang

Secara keseluruhannya luas kawasan yang ditanam dengan getah ialah seluas 1242 hektar persegi. Kawasan ladang getah ini pula dibahagikan kepada empat peringkat yang utama iaitu Peringkat 1, Peringkat 2, Peringkat 3 dan Peringkat 4. Peringkat 4 sepatutnya adalah merupakan kawasan tanaman buah-buahan iaitu kawasan simpanan, tetapi atas persetujuan bersama antara pihak Pengurus dan peneroka-peneroka, kawasan simpanan ini telah ditanam dengan getah pada tahun 1976 dan telah mula mengeluarkan hasil pada awal tahun ini.

Untuk tujuan memindahkan lagi pengurusan serta pengerjaan kawasan ladang ini, maka tiap-tiap peringkat itu kemudiannya dipecahkan kepada empat blok utama bagi tiap-tiap peringkat kecuali peringkat 4 yang tidak dipecahkan kepada unit-unit kecil.

Pembahagian Peringkat-peringkat Sistem Blok Ladang

Peringkat	Jumlah Blok
Peringkat 1	A, B, C, D
Peringkat 2	E, F, G, H
Peringkat 3	I, J, K, L
Peringkat 4	-
Jumlah Keseluruhan	12 Buah Blok

Sumber: Pejabat FELDA Air Hitam

Secara amnya kawasan ladang getah di FELDA Air Hitam adalah merupakan satu kawasan 'typical' bagi ladang-ladang getah di Rancangan getah FELDA yang lainnya. Ia mempunyai keadaan sekeliling yang berbukit bukau, saluran hujan yang baik, tanah-tanah yang sesuai adalah merupakan ciri-ciri yang utama. Getah ditanam secara deretan lebih kurang 10 kali jaraknya antara satu sama lain. Ia ditanam dilereng-lereng bukit yang telah diteraskan dan juga di kawasan datar. Bagi kawasan datar ini, ianya diterangi dan ditanam dengan tanaman tutup bumi seperti koko, kopi, pokok pisang, kacang dan lain-lain. Tanaman ini dapat memberi pendapatan sampingan bagi para peneroka.

Bagi kebanyakan para-peneroka, ladang-ladang getah adalah terletak jauh daripada rumah mereka iaitu antara 2 - 3 batu jaraknya dengan kawasan ladang. Untuk pergi menoreh, mereka terpaksa menggunakan kenderaan iaitu samada menggunakan motosikal ataupun basikal. Berhampiran dengan kawasan Peringkat 4 terdapat sebuah tasik buatan yang besar. Di dalam tasik ini terdapat berbagai-bagai jenis ikan darat seperti ikan haruan, ikan puyu, petotok, keli dan lain-lain. Para-peneroka selalu menangkap ikan-ikan ditasik ini samada untuk kegunaan sendiri ataupun untuk dijual sebagai mata pencarian tambahan.

3.3: Tanaman Utama Dan Cara Pekerjaan

Dalam tajuk ini akan dibincangkan pula jenis-jenis tanaman dan juga bagaimanakah para-peneroka membuat pekerjaan harian mereka. Ini adalah meliputi pekerjaan dari awal hinggalah ke akhir proses pekerjaan di ladang Rancangan FELDA Air Hitam.

3.3a: Tanaman Getah

Getah adalah merupakan tanaman utama di Rancangan FELDA Air Hitam. Ini adalah disebabkan oleh keadaan tanah tanih yang sesuai dengan keadaan Fizikal yang berbukit-bukau amat sesuai sekali untuk tanaman getah.

"The extensive planting of rubber in Malaysia ..... is due to the paticuler suitibility of the South East Asia region to rubber altivation, for rubber is best altivated in a climate with a sufficient high tempereture of 70° - 80° F and uniferm distribution of raintall of at least 75 - 8- inches" (P.T Bau er: The rubber Industry 1948)

Tanaman getah diperkenalkan di sini adalah bersesuaian dengan keadaan pasaran dan harga getah yang tinggi pada masa itu. Di antara jenis-jenis getah yang ditanam di Rancangan ini ialah dari jenis RRIN 513, RRIM 623, U71 dan RRIN 600. Pokok-pokok getah jenis ini dapat mengeluarkan hasil ialah ketika pokok-pokok ini berumur kira-kira tujuh tahun. Pokok-pokok getah yang ada di Rancangan ini adalah berumur di antara 20 - 25 tahun dan telah memasuki proses 'tua' dan pokok-pokok ini tidak dapat mengeluarkan susu yang banyak lagi. Sekarang ini sudah ada ura-ura untuk menggantikan getah yang sudah 'tua' ini dengan yang baru. Tetapi rancangan tanaman semula itu akan hanya dapat dilaksanakan pada tahun 1990an nanti.

3.3b: Cara-cara Pekerjaan

Di Rancangan FELDA Air Hitam, kawasan ladang getah bagi para-peneroka adalah merupakan 'Individual Lot', iaitu di mana tiap-tiap lot ladang getah adalah dikerjakan sendiri oleh peneroka-peneroka ataupun diupah kepada pekerja-pekerja kontrak. Tetapi walaupun para-peneroka bebas untuk mengerjakan sendiri tetapi para-peneroka tidak dibenarkan membiarkan ladang-ladang mereka terbiar begitu sahaja.

Cara-cara para-peneroka bekerja di ladang getah adalah merupakan secara saintifik. Tiap-tiap lot ladang getah itu dibahagikan kepada dua sektor yang sama hanya iaitu seluas 4 ekar satu sektor. Para-peneroka hanya akan menoreh pada satu sektor sahaja pada satu hari dan satu sektor lagi dibiarkan sahaja tetapi akan diteroh pada keesokan harinya. Tujuan digunakan cara ini ialah untuk memaksimakan daya pengeluaran pokok-pokok getah. Cara selang-seli ini dikenali sebagai S2D2 (Specific 2 Daily 2).

Menoreh getah di Rancangan ini terpaksa dijalankan pada tiap-tiap hari kecuali pada hari Jumaat (hari cuti umum di negeri Johor) dan juga pada hari cuti am. Peneroka juga tidak akan keluar menoreh jika hari hujan kerana pokok getah basah dan tidak boleh ditoreh. Biasanya dalam sebulan para-peneroka keluar menoreh lebih kurang sebanyak antara 20 - 25 hari.

Biasanya para-peneroka akan pergi menoreh pada waktu awal pagi iaitu selepas waktu subuh antara pukul 5 - 6 pagi. Menoreh getah dilakukan dengan menggunakan pisau toreh getah yang biasa digunakan oleh kebanyakan penoreh getah di Malaysia. Mereka akan selesai menoreh pada pukul antara 10 - 11 pagi. Setelah selesai menoreh peneroka terpaksa menunggu beberapa jam supaya susu getah dikumpul di dalam cawan-cawan yang disediakan. Apabila susu getah telah penuh, peneroka akan mengumpul susu getah ke dalam tong yang dibawa bersama.

Susu getah yang telah dikumpul ini akan dibawa ke Pusat Pengumpul Getah (PMG) yang terdapat di Rancangan ini. PMG ini dibuka pada pukul 11 pagi hingga pukul 2 petang. Susu getah ini ditimbang dan digredkan. Untuk merekodkan susu getah ini alat sukatan metrolex digunakan. Susu getah yang mempunyai kepekatan yang tinggi adalah dikira sebagai mempunyai gred yang terbaik. Bayaran akan diberi kepada para-peneroka melalui baucer yang boleh ditunaikan pada penghujung tiap-tiap bulan. Susu getah yang dikumpulkan ini akan dihantar ke kilang-kilang yang berhampiran melalui lori-lori kepunyaan "FELDA Angkut". Pada waktu petang biasanya pekerjaan di ladang-ladang getah dan juga di PMG berakhir dan para-peneroka akan berihat pada waktu ini menantikan pada hari keesokannya di mana perkara yang sama akan dijalankan.

3.3c: Rancangan Tanaman Semula

Seperti apa yang dinyatakan sebelum ini kebanyakan daripada pokok - pokok getah di Rancangan ini adalah berusia antara 20 - 25 tahun. Ini adalah merupakan tahap di mana produktiviti susu getah telah menurun. Disebabkan oleh penghasilan yang semakin berkurangan ini, maka untuk mengatasi masalah ini, Rancangan penanaman semula pokok-pokok getah adalah perlu untuk mendapatkan hasil yang berlipat ganda.

Di Rancangan FELDA Air Hitam rancangan tanaman semula berkemungkinan besar akan dilaksanakan pada tahun 1990an kerana pada masa ini pokok-pokok getah telah sampai kepada peringkat 'tua' dan tidak boleh mengeluarkan hasil yang banyak lagi. Tetapi menurut sumber-sumber yang dipercayai getah bukanlah satu-satunya alternatif di dalam rancangan tanaman semula ini. Selain daripada getah, kelapa sawit adalah merupakan satu tanaman yang mempunyai potensi untuk menggantikan getah. Ini disebabkan kelapa sawit mempunyai harga pasaran yang amat tinggi pada masa sekarang. Disamping itu pengusahaan ladang kelapa sawit tidaklah begitu merumitkan jika dibandingkan dengan ladang getah. Tetapi tanaman ini (kelapa sawit) adalah sukar dilaksanakan kerana daripada matlummat yang diperolehi kebanyakan daripada para-peneroka lebih suka untuk meneruskan dengan tanaman getah kerana mereka telah sebatih dengan cara-cara pekerjaan di ladang getah lagi pun kelapa sawit mempunyai pasaran yang tidak seimbang di mana ia sering sahaja mengalami musim kejatuhan harga yang teruk jika dibandingkan dengan harga getah.

Berlainan air di sini selalu tersekat-sekat dan hanya berfungsi pada waktu-waktu tertentu sahaja. Untuk mengatasi masalah ini maka pihak pentadbiran FELDA telah mengeluarkan kontrak kepada pihak swasta untuk menyediakan air bersih ke rumah-rumah peneroka pada tiga-tiga hari.

3.3d: Kemudahan Awam dan Sosial

Seperti di Rancangan-rancangan yang lainnya, di Rancangan FELDA Air Hitam terdapat banyak kemudahan-kemudahan yang disediakan oleh pihak FELDA bagi memudahkan para-peneroka menjalani hidup sehari-harian di Rancangan ini dengan lebih selesa lagi.

"In FELDA'S case as we have seen, a fully integrated land model is used in which the settlers is provided with a package that include a house, cleared and planted land, and a wide range of subsidiary services" (mc Andrew m.s. 197)

Jalanraya yang terdapat di Rancangan ini adalah merupakan satu sistem perhubungan yang baik bagi menghubungkan Rancangan ini dengan kawasan luar. Terdapat jalanraya sejauh 4km yang menghubungkan Rancangan ini dengan jalanraya utama Air Hitam, Keluang. Tetapi disebabkan oleh faktor-faktor seperti tanah, manusia dan lain-lain kebanyakan daripada jalanraya ini telah rosak dan perlu diperbaiki semula untuk memberikan keselesaan kepada para peneroka menggunakannya. Sementara itu pula, untuk menghubungkan antara kawasan perumahan di dalam rancangan ini terdapat jalan-jalan yang bertar kecuali sebahagian daripada peringkat 1 dan juga peringkat 3 di mana jalanrayanya masih lagi berupa jalan Tanah Merah.

Sementara itu pula bekalan air paip telah mula diperkenalkan di Rancangan ini pada tahun 1967 lagi. Walaupun telah lama diperkenalkan tetapi sistem pengaliran air paip ini tidaklah begitu memuaskan kerana bekalan air paip di sini selalu tersekat-sekat dan hanya berfungsi pada waktu-waktu tertentu sahaja. Untuk mengatasi masalah ini maka pihak pentadbiran FELDA telah mengeluarkan kontrak kepada pihak swasta untuk membekalkan air bersih ke rumah-rumah peneroka pada tiap-tiap hari.

Tetapi kadang kala para-peneroka dan keluarga terpaksa menggunakan air hujan untuk kegunaan mereka sehari-hari. Masalah air ini adalah merupakan masalah utama yang dihadapi oleh para-peneroka terutama sekali apabila diadakan majlis-majlis keramaian, kenduri, majlis perkahwinan dan lain-lain.

Kemudahan pelajaran adalah antara yang terpenting, di Rancangan ini terdapat sebuah sekolah rendah yang dapat menampung murid-murid di-rancangan ini yang berjumlah antara 800 - 1000 orang. Di sekolah ini diadakan sistem dua sesi iaitu sebelah pagi dan sebelah petang. Sekolah rendah ini terdiri daripada dua buah bangunan, sebuah dua tingkat dan sebuah lagi satu tingkat. Untuk kemudahan tenaga pengajar pula didirikan rumah-rumah guru berhampiran dengan sekolah ini. Sementara itu bagi penuntut-penuntut sekolah menengah pula mereka terpaksa bersekolah di bandar Keluang dan juga di Air Hitam kerana di Rancangan ini tidak ada sekolah menengah. Pelajar-pelajar ini berulang-alek dengan menggunakan bas sekolah yang disediakan di rancangan ini.

Disamping sekolah biasa, terdapat juga sebuah sekolah agama di Rancangan ini. Sekolah ini didirikan sendiri oleh para-peneroka pada tahun 1965. Pelajar-pelajar adalah diwajibkan belajar di sekolah ini dan di sekolah agama ini juga diadakan sistem dua sesi. Di sini juga terdapat sebuah Tadika yang ditubuhkan pada tahun 1976. Tadika ini ditubuhkan khas bagi kanak-kanak yang masih belum bersekolah untuk membiasakan diri mereka dengan alam persekolahan.

Di Rancangan ini terdapat sebuah Balai Raya yang didirikan untuk memberi kemudahan kepada para-peneroka untuk mengadakan mesyuarat, perbincangan, ceramah dan sebagainya. Balairaya ini juga adalah tempat perjumpaan yang selalu berlaku di antara pegawai-pegawai FELDA dengan para-peneroka.

Untuk menjaga kesihatan peneroka dan keluarga mereka, di sini terdapat sebuah kelinik desa yang didirikan pada tahun 1963. Klinik desa ini menyediakan perkhidmatan kesihatan yang kemas untuk penduduk di sini. Klinik ini dikendalikan oleh seorang bidan yang terlatih khas di dalam bidang rawatan ke atas ibu-ibu mengandung, perancang keluarga, luka kecil serta sakit yang ringan. Bagi kes yang teruk, ianya akan diuruskan oleh Hospital Daerah yang terdapat di bandar Keluang.

Bagi pelajar-pelajar yang ingin menambahkan lagi pengetahuan mereka, terdapat sebuah Bilek Bacaan Rancangan yang berfungsi sama seperti perpustakaan. Walaupun Bilek Bacaan ini kecil sahaja namun ianya mengandungi banyak buku-buku yang berguna. Bilek Bacaan ini adalah tempat bagi pelajar-pelajar mengulangkaji pelajaran mereka. Selain daripada itu terdapat juga Perpustakaan Bergerak FELDA yang datang ke Rancangan ini sebulan sekali. Melalui Perpustakaan Bergerak FELDA ini, para-pelajar boleh meminjam buku-buku untuk dibaca.

Oleh kerana kesemua para-peneroka di Rancangan ini terdiri daripada orang-orang Islam maka masjid adalah merupakan satu-satunya tempat yang terpenting bagi umat Islam untuk beribadat. Di sini terdapat sebuah masjid yang besar yang didirikan pada tahun 1967. Masjid ini boleh menampung jumlah jemaah yang ramai, cukup bagi kegunaan masyarakat di Rancangan ini. Selain daripada menjadi tempat beribadat, masjid juga merupakan tempat bagi aktiviti-aktiviti seperti ceramah-ceramah agama, pusat mengadakan sambutan Maulud Nabi, Malam Isra' dan Mikraj serta lain-lain diadakan di Masjid ini. Pada sebelah malam pula diadakan kelas berzanji dan Marhaban yang diikuti oleh para-belia di sini. Di sini dapatlah dikatakan bahawa melalui masjid para-peneroka dapat berkenal mesra antara satu sama lain.

Untuk mendapatkan bekalan bahan-bahan runcit dan keperluan asas, ter-

dapat tiga buah deretan kedai-kedai runcit yang dikhaskan untuk para-peneroka yang berminat untuk menjalankan kegiatan perniagaan. Di-kawasan ini terdapat sebuah mini market, kedai runcit, pasar dan juga kedai makanan. Disamping itu terdapat juga kedai perabot, bengkel motor, kedai jahit dan juga kedai gunting rambut. Terdapat juga sebuah koperasi FELDA dan juga Perbadanan Niaga FELDA (PNF) yang turut memberikan sumbangan perkhidmatan kepada masyarakat tempatan.

Di Rancangan FELDA Air Hitam terdapat sistem pengangkutan yang baik bagi menghubungkan penduduk-penduduk tempatan dengan badan-badan yang berhampiran. Terdapat perkhidmatan Bas SEMB³ (Syarikat Bas Mahadin Bersaudara) yang mengadakan perkhidmatan antara FELDA Air Hitam dengan Bandar Keluang. Perjalanan ini diadakan satu jam sekali.

Rancangan FELDA Air Hitam mendapat bekalan elektrik pada tahun 1981. Bekalan yang dibekalkan di Rancangan ini boleh dikatakan memuaskan kerana boleh dikatakan kesemua rumah di Rancangan ini telahpun dibekalkan dengan kuasa elektrik. Di sini juga terdapat Wakil Pos yang menguruskan perkhidmatan Pos di Rancangan ini. Disamping itu pula Pejabat Pos Bergerak datang ke Rancangan ini pada setiap hari Jumaat.

Untuk kemudahan rekreasi bagi penduduk di Rancangan ini, banyak diadakan kemudahan-kemudahan bagi mereka menjalankan aktiviti-aktiviti sukan. Terdapat sebuah padang bolasepak yang baik, ada gelanggang badminton, gelanggang sepaktaktaw, juga disediakan padang bola jaring. Penyertaan para-peneroka di dalam aktiviti sukan tidaklah begitu memuaskan tetapi penyertaan daripada kaum belia amat menggalakan. Di sini terdapat juga sebuah pentas yang selalu digunakan apabila kedatangan kumpulan Bangsawan bergerak FELDA ini. Kumpulan ini sering mengadakan persembahan-persembahan

dan selain daripada itu ianya juga digunakan sebagai tempat untuk mengadakan tayangan gambar yang diadakan sbulan sekali diadakan khas untuk tontonan penduduk tempatan dan yang berhampiran.

3.4: Sistem Blok di Rancangan

Di FELDA Air Hitam terdapat dua jenis sistem blok yang utama, iaitu sistem blok JKKR⁴ dan juga sistem blok ladang. Kedua-dua sistem blok ini diadakan adalah bertujuan untuk memudahkan lagi pentadbiran bagi kedua-dua kawasan ini iaitu kawasan kediaman dan juga kawasan ladang.

3.4a: Sistem Blok JKKR

Sistem blok⁵ kawasan kediaman mula diperkenalkan di dalam Rancangan FELDA adalah bertujuan untuk memudahkan lagi pentadbiran di Rancangan-rancangan. Dengan adanya sistem blok ini, para-peneroka dapat memainkan peranan dengan lebih aktif lagi di dalam Rancangan. Ini bermakna para-peneroka mempunyai satu organisasi yang teratur dan kemas untuk menyelesaikan segala masalah yang dihadapi secara kolektif.

"In a block system a leader is elected from each block of 20

families to be represent in the JKKR organisation"

(Land Development Digest).

Di Rancangan FELDA Air Hitam sesuatu blok itu adalah berasas kepada kawasan rumah yang berhampiran. Misalnya Blok 1 mempunyai anggota yang terdiri daripada 26 buah rumah dan rumah-rumah ini adalah berhampiran antara satu sama lain. Terdapat 13 buah blok kediaman di Rancangan ini yang membentuk satu Organisasi kecil dan bercantum untuk membentuk JKKR.

JKKR berfungsi sebagai badan yang mewakili penduduk Rancangan apabila menghadapi satu-satu kesusahan. Melalui JKKR inilah segala masalah dan kerumitan akan dibincangkan dan jika tidak dapat diselesaikan ianya akan dibawa ke mesyuarat bulanan. JKKR juga yang melaksanakan segala aktiviti-aktiviti yang bersangkutan dengan hal-ehwal penduduk tempatan. Boleh dikatakan bahawa JKKR adalah merupakan badan yang menjaga kebajikan penduduk-penduduk Rancangan. Disamping itu juga JKKR bekerjasama dengan pentadbiran FELDA untuk menjaga kepentingan Rancangan.

3.4b: Sistem Blok Ladang

Sebagaimana yang diketahui kawasan ladang getah di Rancangan ini dibahagikan kepada empat peringkat utama. Untuk memudahkan pentadbiran ladang dan juga pekerjaan bagi para-peneroka, pihak pentadbir FELDA telah membahagi-bahagikan peringkat-peringkat ini kepada blok-blok tertentu. Kesemuanya terdapat sebanyak dua belas blok ladang (kecuali peringkat 4 tidak dipecahkan kepada blok-blok).

Setiap blok ladang ini ditadbirkan oleh sebuah Jawatan Kuasa yang dianggotai oleh para-peneroka sendiri. Ini mempunyai seorang ketua blok ladang, pengerusi, penolong pengerusi, setiausaha dan bendahari. Ini bermakna terdapat dua belas buah Jawatan Kuasa ladang yang terdapat di Rancangan ini (empat blok bagi tiap-tiap peringkat). Cara pemikiran Jawatan Kuasa ladang ini dengan cara undi iaitu siapa yang mendapat undi terbanyak adalah dipilih untuk menganggotai Jawatan Kuasa ini. Tugas Jawatan Kuasa ladang ialah memastikan kawasan ladang bersih, lorong-lorong di ladang dikawal rapi dan menjaga pokok-pokok getah. Setiap ahli blok dikehendaki membayar \$15 sebulan bertujuan untuk membersihkan ladang jika perlu.

3.5: Pentadbiran FELDA Air Hitam

Di Rancangan FELDA Air Hitam terdapat dua buah badan yang menjalankan hal-ehwal pentadbiran di Rancangan ini. Yang pertamanya seperti yang telah diterangkan iaitu badan JKKR, JKKR adalah bertanggung jawab di dalam hal-ehwal pentadbiran di dalam Rancangan iaitu melibatkan anggota-anggota masyarakat. Atau dalam kata lain JKKR berfungsi sebagai ketua kepada masyarakat Rancangan.

3.4a: Pejabat FELDA

Satu lagi badan yang menguruskan Rancangan ini ialah Pejabat FELDA sendiri. Pihak Pejabat FELDA ialah yang menguruskan hal-ehwal berkenaan dengan kawasan Rancangan termasuk ladang-ladang. Tugas membayar gaji kepada peneroka, dan juga menjaga kebajikan para-peneroka. Di Rancangan FELDA Air Hitam terdapat seramai tiga belas orang kakitangan yang bekerja di Pejabat FELDA. Iaitu terdapat seorang Pengurus, 3 orang Penyelia, 1 Ketua Kerani dan seorang Kerani, seorang Jurutaip, 2 orang Pegawai Pembangunan Peneroka (SDA), seorang Penjaga Setor, seorang Budak Pejabat dan dua orang Pemandu. Mereka inilah yang menggerakkan Rancangan FELDA dari segi pentadbiran. Disamping itu juga mereka turut melibatkan diri dalam hal-ehwal kemasyarakatan di Rancangan. Pengurus dan juga penyelia bergilir-gilir membuat lawatan ke kawasan ladang untuk memastikan bahawa para-peneroka menjalankan tugas mereka dengan sempurna. Pihak Pejabat FELDA juga bekerjasama dengan pihak JKKR di dalam usaha untuk mentadbirkan Rancangan dengan sempurna.

Nota kaki:

1. Rumah-rumah ini dibahagikan mengikut sistem undi, di mana para-peneroka tidak boleh memilih di mana mereka ingin tinggal.
2. Jumlah sample yang diambil ialah seramai 30 orang sahaja iaitu mewakili lebih kurang 10% daripada jumlah peneroka.
3. Bas yang berulang-alek antara FELDA Air Hitam ke bandar Keluang ini adalah merupakan sebuah bas mini sahaja.
4. JKKR (Jawatan Kuasa Kemajuan Rancangan) mempunyai peranan dan fungsi yang sama dengan JKK (Jawatan Kuasa Kemajuan Kampong). Badan ini mengambil keputusan bagi pihak peneroka di dalam program membangunkan masyarakat Rancangan.
5. Sistem Blok ialah sistem di mana peneroka disatukan untuk bekerjasama di dalam kumpulan seramai 20 orang di dalam satu-satu blok ladang. Kumpulan ini juga yang membentuk kumpulan blok kediaman. (Land Development Digest 81/82).

Apabila keadaan seperti ini berlaku maka sudah tentulah para-belia akan mudah terpengaruh dengan kegiatan-kegiatan yang kurang sihat ini dan boleh merosakan diri mereka sendiri, Rancangan bahkan negara juga. Apabila menyadari keadaan ini maka satu tindakan yang sewajarnya telah diambil oleh FELDA iaitu dengan menyatukan para-belia ini di bawah satu organisasi yang dapat memainkan peranan untuk menjaga kepentingan para-belia sekalian. Dengan ini maka ditubuhkan Persatuan Belia Rancangan FELDA di setiap Rancangan.

Di Rancangan FELDA Air Hitam, anggota-anggota Persatuan adalah terdiri daripada beberapa kategori yang tertentu. Tetapi anggota yang paling ramai sekali ialah terdiri daripada mereka yang masih mengangsur dan bekerja samilan. Sementara itu para-belia yang sudah bekerja kurang beminat untuk

BAB IV: LATAR BELAKANG RESPONDEN

4.1: Latar Belakang Secara Am

Di dalam membuat kajian ini, Pengkaji hanya memilih para-belia yang menetap di dalam Rancangan sahaja. Pemilihan tidak terbatas kepada belia yang menganggotai Persatuan Belia sahaja tetapi melibatkan juga mereka yang menganggur dan yang masih menuntut.

Secara kasarnya boleh dikatakan hampir seratus peratus para-belia yang ditemui adalah dilahirkan dan dibesarkan di Tanah Rancangan ini. Mereka adalah merupakan satu golongan yang dipengaruhi secara keseluruhannya dengan kehidupan 'cara Rancangan'. Dengan ini maka pengkaji beranggapan bahawa Persatuan Belia yang mereka sertai akan menunjukkan satu keadaan yang mungkin berbeza jika dibandingkan dengan Persatuan Belia di kawasan lain.

Pada permulaan perkembangan Rancangan FELDA, mereka ini adalah merupakan golongan yang terbiar, samada oleh pihak pentadbiran FELDA mahupun oleh pihak Rancangan sendiri. Apabila keadaan seperti ini berlaku maka sudah tentulah para-belia akan mudah terpengaruh dengan kegiatan-kegiatan yang kurang sihat ini dan boleh merosakan diri mereka sendiri, Rancangan bahkan negara juga. Apabila menyedari keadaan ini maka satu tindakan yang sewajarnya telah diambil oleh FELDA iaitu dengan menyatukan para-belia ini di bawah satu organisasi yang dapat memainkan peranan untuk menjaga kepentingan para-belia sekalian. Dengan ini maka ditubuhkan Persatuan Belia Rancangan FELDA di setiap Rancangan.

Di Rancangan FELDA Air Hitam, anggota-anggota Persatuan adalah terdiri daripada beberapa kategori yang tertentu. Tetapi anggota yang paling ramai sekali ialah terdiri daripada mereka yang masih menganggur dan bekerja sambilan. Sementara itu para-belia yang sudah bekerja kurang berminat untuk

aktif di dalam Persatuan Belia. Tetapi jika dilihat daripada keahlian Persatuan ini, didapati bahawa jumlah anggota yang berdaftar adalah seramai lebih kurang tiga ratus orang. Bilangan ini menunjukkan satu angka yang besar jumlahnya. Tetapi kebanyakan daripada responden mengatasi jumlah sebenar ahli Persatuan Belia ini adalah kurang daripada perangkaan ini. Ini disebabkan kebanyakan daripada para-belia yang ada di Rancangan ini telah 'berhijrah' keluar daripada Rancangan ini untuk mencari pekerjaan yang lebih baik atau untuk melanjutkan pelajaran di institusi pengajian yang lebih tinggi lagi. Dari apa yang dapat diperhatikan jumlah sebenar ahli Persatuan adalah lebih kurang separuh daripada perangkaan di atas.

Di Rancangan FELDA Air Hitam boleh dikatakan dalam setiap rumah-tangga terdapat seorang atau lebih belia yang layak memasuki persatuan. Dengan ini jika dikumpulkan kesemua para-belia ini sudah tentulah jumlah ahli Persatuan Belia FELDA Air Hitam akan bertambah dengan banyaknya. Dalam kajian yang dijalankan kebanyakan daripada responden belum berumah-tangga kecuali seorang sahaja iaitu pengerusi belia yang telahpun mendirikan rumahtangga. Dalam kajian ini juga pengkaji telah mengambil 30 orang respondent yang diambil secara "stratified sampling" di mana respondent-respondent itu dipilih daripada tiap-tiap peringkat. Dari respondent-respondent yang ditemui, pengkaji memilih lebih kurang separuh daripada jumlah AJK dan separuh lagi adalah terdiri daripada ahli biasa.

5.2: Tingkat Umur Respondent

Secara keseluruhannya daripada kajian yang dilakukan didapati bahawa puratanya para belia yang terdapat di Rancangan FELDA Air Hitam adalah terdiri daripada belia-belia yang baru sahaja menamatkan alam persekolahan. Rata-rata didapati bahawa umur mereka adalah di dalam

lingkungan 15 hingga 25 tahun. Golongan inilah yang paling ramai yang menganggotai persatuan dan juga bergiat dengan cergas.

JADUAL VIII

Jumlah belia yang terdapat daripada 30 buah rumah di Rancangan FAH

Umur	Lelaki	Penempatan
16 - 20	16	14
21 - 25	23	18
26 - 30	16	23
31 - 35	10	26
Jumlah	65	81

Sumber: Dari kajian yang dijalankan

Para-belia ini adalah merupakan lepasan sekolah menengah yang samada telah gagal di dalam peperiksaan ataupun yang menunggu peluang untuk melanjutkan pelajaran ke tempat lain terpaksa menganggur buat sementara waktu. Untuk memenohi masa yang terbuang inilah ramai di antara mereka yang melibatkan diri di dalam Persatuan Belia sebagai aktiviti-aktiviti sampingan. Bagi yang telah berumur lebih daripada 30 tahun pula adalah merupakan penduduk tetap di Rancangan ini. Mereka masih tetap aktif di dalam persatuan adalah disebabkan oleh penyertaan mereka yang aktif semasa mereka remaja dahulu. Kemudiannya apabila mereka bekerja di kawasan Rancangan, maka mereka masih melibatkan diri di dalam persatuan ini.

Seperti yang telah dikatakan kebanyakan daripada para-belia yang aktif di dalam dalam persatuan adalah terdiri daripada mereka yang masih belum mendirikan rumah tangga adalah disebabkan mereka ini mempunyai masa

Yang banyak untuk diluankan kepada persatuan. Manakala belia-belie yang telah mendirikan rumahtangga atau yang telah mempunyai pekerjaan tetap kurang berminat untuk bergiat di dalam persatuan. Ini adalah disebabkan oleh masa yang tidak ada untuk berpesatuan serta tanggungjawab yang lebih besar keatas kerja ataupun keluarga. Jadi dengan ini dapatlah dilihat bahawa golongan muda adalah merupakan nadi utama yang menggerakkan persatuan ini. Mereka adalah merupakan 'hard core' di dalam Persatuan Belia FELDA Air Hitam.

JADUAL IX

Jumlah Belia Dari 30 Buah Yang Ditemui

Umur	Lelaki	Perempuan
16 - 20 tahun	16	14
21 - 25 "	23	18
26 - 30 "	16	23
31 - 35 "	10	26
Jumlah	65	81

Sumber: Kajian yang dijalankan

JADUAL X

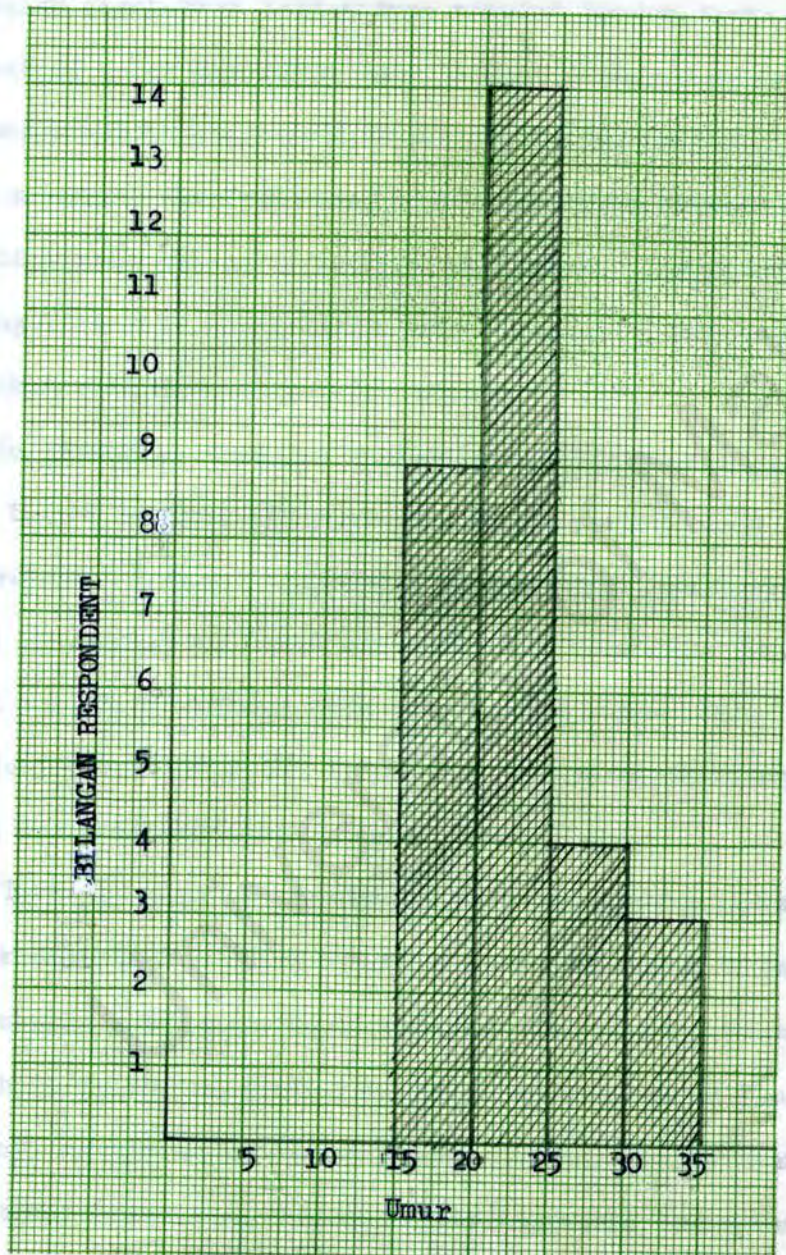
Tingkat Pelajaran Pelajar Di Rancangan (dari 173 orang pelajar)

Taraf Pelajaran	Lelaki		Perempuan	
	Jumlah	Peratus	Jumlah	Peratus
1 Tidak berpelajaran	0	0	0	0
2 Sek. Ran. Kebangsaan	15	14	13	17
3 Sekolah Arab	0	0	1	1
4 Sek. Men. Rendah	28	27	21	30
5 Sek. Men. Atas	51	52	31	43
6 Sek. Vokesyenal	2	2	2	3
7 Maktab Perguruan	0	0	2	3
8 Institusi Luar Negeri	2	2	0	0
9 Inst. Dalam Negeri	3	3	2	3
Jumlah	101	100%	72	100%

Sumber: Kajian yang dijalankan

Rajah 2: TINGKAT UMUR RESPONDEN.

4.3: Tingkat Pelajaran Responden

Kebanyakan daripada respondent yang ditemui, pengkaji mendapati bahawa kesemua mereka telah pun menamatkan sekolah rendah (darjah enam). Ini adalah disebabkan terdapatnya sekolah Rendah Jenis Kebangsaan yang terdapat di dalam Rancangan ini. Dengan adanya sekolah ini maka dapatlah peneroka-peneroka menghantar anak-anak mereka ke sekolah ini tanpa menghadapi masalah. Dari 30 orang respondent yang ditemui cuma 3 orang sahaja yang tidak memasuki sekolah Menengah Rendah. Dengan ini didapati bahawa sekurang-kurangnya belia-belia yang terdapat di Rancangan ini telah pun menamatkan pelajaran di sekolah rendah.

Pada peringkat menengah rendah pula (Tingkatan 1 hingga tingkat 3) didapati bahawa seramai 25 telah menamatkan persekolahan hingga ketakat SRP. Bagi peringkat antara tingkatan 4 hingga tingkatan 5 pula didapati bahawa seramai 22 respondent telah menamatkan di peringkat SPM. Pengurangan jumlah ini adalah disebabkan oleh terdapatnya para-pelajar yang gagal di dalam menghadapi peperiksaan SRP ataupun di antara mereka yang telah pun berhenti sekolah untuk mencari pekerjaan di tempat lain.

Terdapat 2 orang respondent yang dapat melanjutkan pelajaran mereka hingga keperingkat sekolah Menengah Atas (Tingkatan Enam). Mereka ini adalah merupakan sebilangan kecil daripada jumlah yang bersekolah pada permulaan dahulu. Ialah kesedaran yang mendalam dikalangan Ibu-bapa terhadap pentingnya pelajaran kepada anak-anak mereka. Kebanyakan daripada Ibu-bapa yang ditemui mengatakan bahawa mereka mengambil berat tentang pelajaran anak-anak mereka kerana melalui pelajaranlah seseorang itu akan dapat meningkatkan lagi taraf kehidupan mereka. Satu lagi sebabnya ialah terdapat banyak sekolah-sekolah menengah berhampiran dengan Rancangan ini. Dengan adanya pusat-pusat pelajaran ini maka senanglah Ibu-bapa menghantar anak-anak

mereka belajar. Dua tempat utama di mana banyak terdapat sekolah ialah di bandar Keluang dan juga di Pekan Air Hitam yang terletak tidak jauh dari Rancangan. Selain daripada sekolah kebangsaan terdapat juga Ibu-bapa yang menghantar anak-anak mereka ke sekolah Arab. Tetapi jumlah ini tidaklah begitu besar.

Pihak FELDA pula ada memberi ganjaran berbentuk wang kepada mereka yang berjaya dibidang pelajaran.

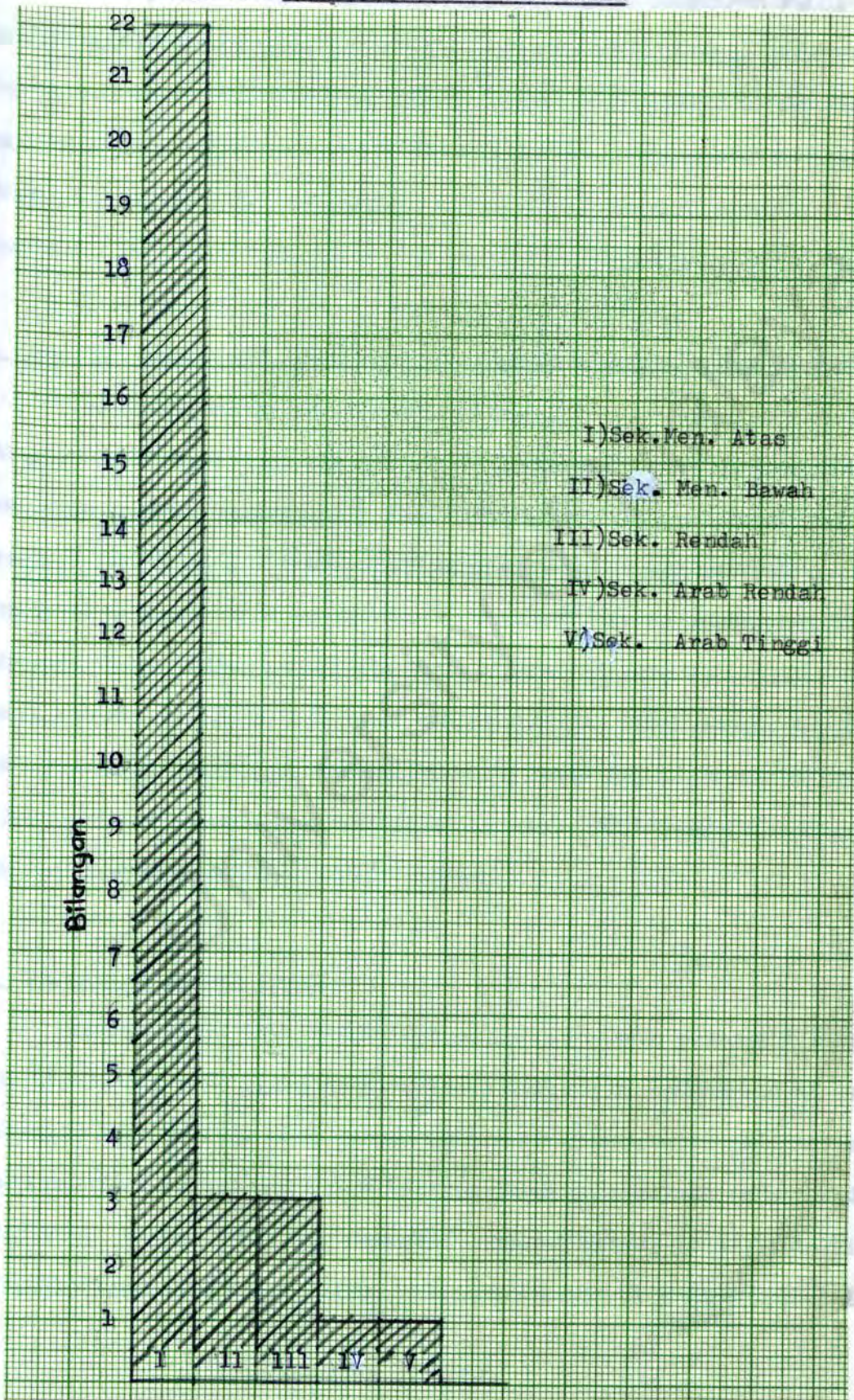
Hadiah yang diberikan kepada pelajar yang berjaya

Kejayaan yang dicapai	Hadiah yang diberi
Masuk Universiti Luar Negeri	\$200
Universiti Dalam Negeri	\$100
ITM	\$50
Tingkatan Enam	\$20

Sumber: Pejabat FELDA

Rajah 3: TARAF PELAJARAN RESPONDEN

4.4: Pekerjaan Respondent

Kebanyakan daripada para-belia yang ada di Rancangan FELDA Air Hitam adalah terdiri daripada mereka yang baru sahaja menamatkan alam persekolahan. Dengan ini kebanyakan daripada mereka masih menganggur. Tetapi rata-rata bagi para-belia yang berumur lebih daripada 20 tahun adalah merupakan golongan yang telahpun mempunyai pekerjaan. Pekerjaan para-belia di Rancangan ini boleh dibahagikan kepada tiga kategori yang utama iaitu:

1. Bekerja makan gaji samada bekerja dengan kerajaan ataupun swasta

Pekerjaan makan gaji adalah merupakan tumpuan utama kepada para-belia di Rancangan ini. Ramai daripada para-belia bekerja dengan kerajaan. Pekerjaan yang menjadi pilihan ialah bekerja sebagai polis, tentera, guru, kerani. Pekerjaan ini memberikan jaminan hidup kepada mereka, dan juga dengan bekerja dengan kerajaan mereka dapat keluar daripada kawasan Rancangan serta dapat pengalaman baru tinggal di luar Rancangan. Selain daripada bekerja dengan kerajaan, bekerja dengan pihak swasta juga menjadi tumpuan utama. Pekerjaan seperti menjadi buruh binaan, pemandu, kerja kilang dan buruh-buruh kasar menjadi pilihan. Pekerjaan ini memberikan pendapatan yang memuaskan kepada mereka.

2. Bekerja di ladang getah

Menoreh getah secara sambilan adalah merupakan pekerjaan sampingan yang dijalankan oleh para-belia. Mereka bekerja di ladang-ladang getah kepunyaan bapa mereka. Kebanyakan mereka tidak mempunyai pilihan lain disebabkan tidak berpeluang untuk bekerja makan gaji kerana gagal di dalam pelajaran. Mereka bekerja seperti menoreh getah, memungut hasil susu getah dan menjaga kawasan ladang. Dengan bekerja di ladang-ladang inilah

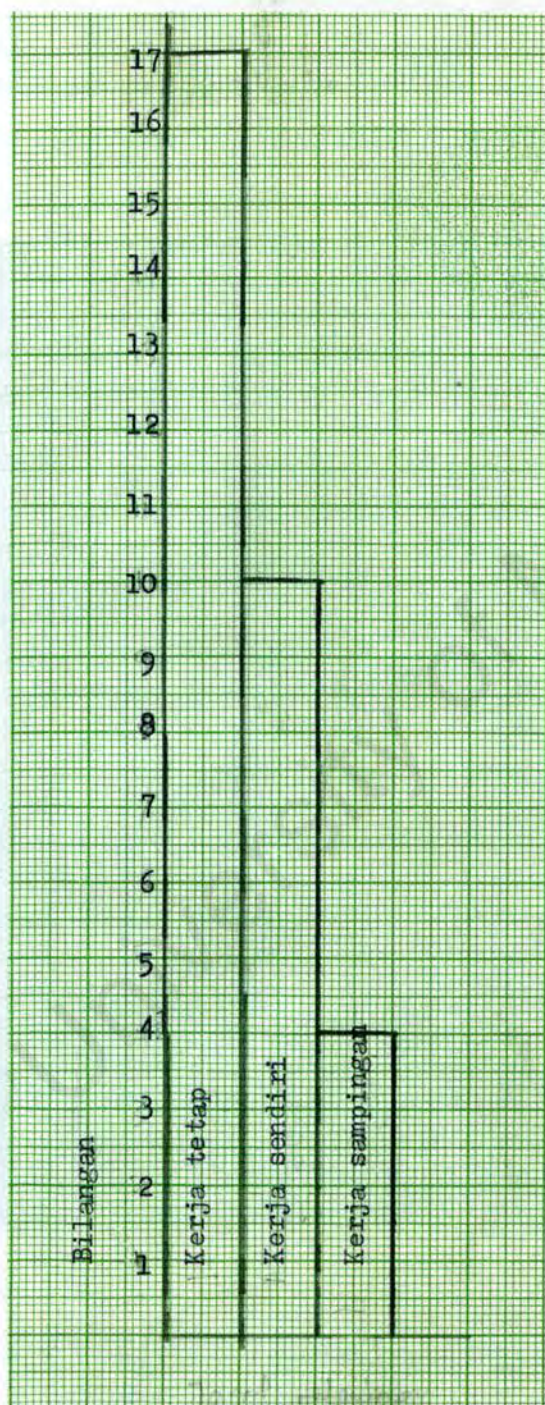
memberikan sedikit pendapatan kepada mereka. Terdapat juga kes di mana para-belia yang bekerja secara sampingan ini akan terus menjadi peneroka menggantikan bapanya yang meninggal dunia. Tetapi pekerjaan menoreh getah ini tidaklah begitu popular dikalangan para-belia kerana pada pandangan mereka taraf pekerjaan ini adalah rendah dan kerja terok dan hasil yang diperolehi tidak seberapa.

3. Bekerja sendiri dan berniaga secara kecil-kecilan

Bekerja sendiri dan berniaga secara kecil-kecilan dilakukan oleh para-belia yang masih menganggur dan tidak berminat untuk bekerja di ladang-ladang getah. Di antara kerja-kerjanya ialah seperti berniaga buah-buahan, sayur-sayuran, daging dan barang runcit. Kawasan jualan mereka ialah disekitar kawasan Rancangan dan juga bandar-bandar yang berhampiran serta pasar-pasar malam. Dengan menjalankan pemiagaan ini, ianya memberikan pendapatan yang memuaskan. Disamping itu juga terdapat para-belia yang menjalankan pekerjaan sampingan untuk menambahkan lagi pendapatan. Pekerjaan seperti ini dijalankan mengikut musim iaitu semasa tidak bekerja ataupun masa-masa perayaan. Pekerjaan seperti bekerja sebagai buruh sambilan, menjual ikan air tawar dan bekerja sebagai tukang-tukang.

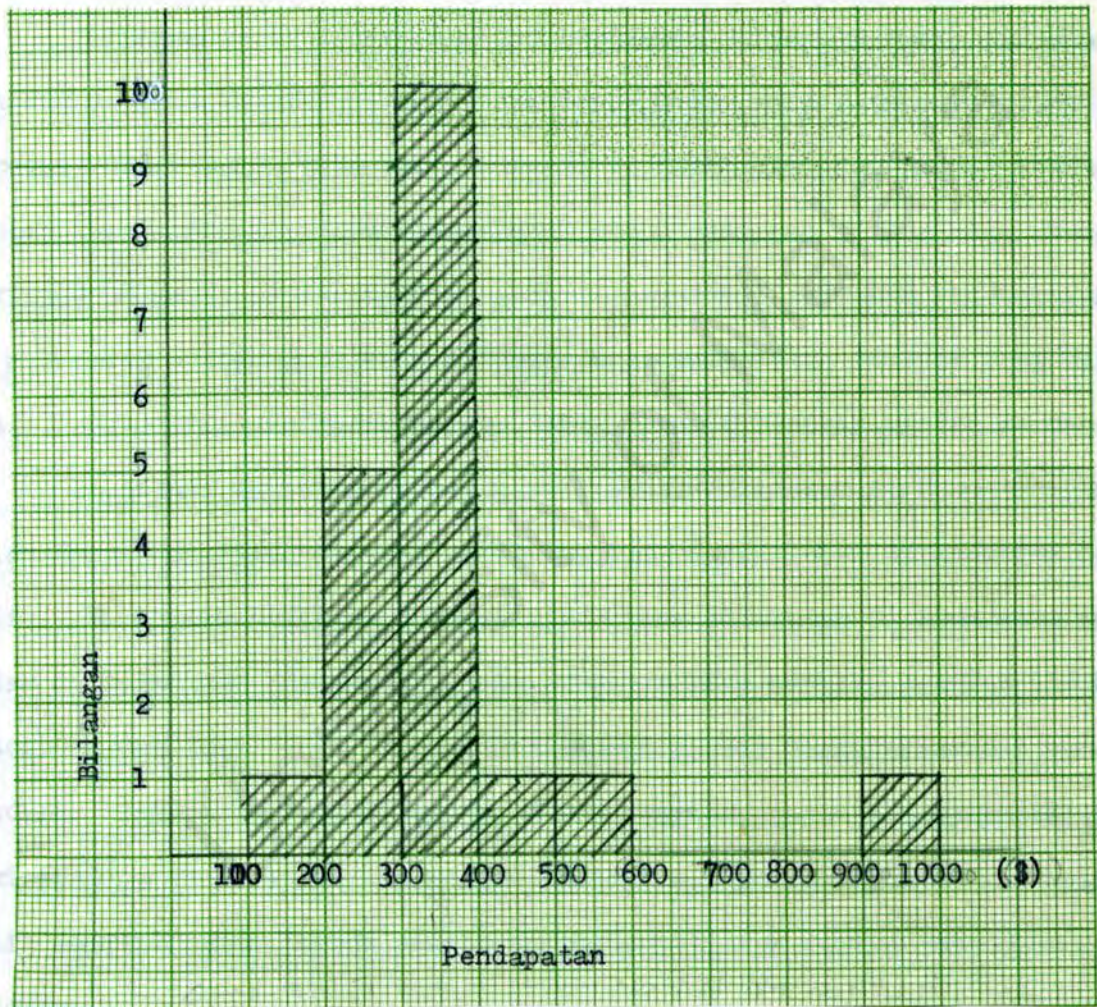

Rajah 4: TARAF PERKERJAAN RESPONDEN

Rajah 5: TINGKAT PENDAPATAN RESPONDEN

4.5a: Penyertaan Belia Dalam Kumpulan Sosial

Penyertaan belia di dalam aktiviti-aktiviti kemasyarakatan adalah banyak. Tetapi di sini pengkaji ingin menerangkan cuma kegiatan-kegiatan yang dilakukan oleh para-belia tidak melalui aktiviti yang dilakukan oleh Persatuan Belia kerana pengkaji akan membincangkan aktiviti-aktiviti melalui Persatuan Belia di dalam bab yang berikutnya (Bab V)

Dalam masyarakat Rancangan ini kerjasama di antara semua golongan amatlah penting di dalam usaha untuk mengujudkan satu masyarakat yang harmoni. Bagi para-belia yang terdapat di Rancangan ini, mereka menyedari bahawa tenaga mereka adalah diperlukan untuk mencapai tujuan ini. Selain daripada bergiat, Jika diadakan aktiviti-aktiviti tertentu yang diadakan di peringkat Rancangan maka para-belia akan memberikan bantuan yang diperlukan. Bantuan ini adalah merupakan tenaga yang diberikan secara percuma.

Di antara kegiatan-kegiatan yang selalu diadakan di Rancangan ini ialah Gotong-royong. Terdapat sambutan yang menggalakan di kalangan para-belia. Di antara kegiatan Gotong-royong yang dilakukan di Rancangan ini ialah membersihkan kawasan kediaman, membersihkan kawasan sekolah tadika, Gotong-royong juga diadakan semasa diadakan majlis perkahwinan dan kenduri-kendara. Selain daripada kegiatan Gotong-royong, para-belia juga melibatkan diri apabila diadakan majlis-majlis keramaian. Dalam kegiatan ini belia-belia menyumbangkan tenaga mereka untuk menyediakan pentas yang akan digunakan.

4.5b: Kegiatan Belia Di Dalam Kumpulan Keagamaan

Selain dari bergiat di dalam bidang kemasyarakatan, para-belia juga melibatkan diri di dalam aktiviti-aktiviti keagamaan. Ini adalah kerana

dengan melibatkan diri dalam aktiviti-aktiviti keugamaan akan menambahkan lagi pengetahuan para-belia di dalam bidang keugamaan, disamping itu juga dapat memenuhi keperluan rohani masing-masing selain daripada dapat meninggi-kan lagi syiar Islam di Rancangan ini.

Penglibatan belia di dalam bidang keugamaan ini banyak dilakukan semasa menyambut perayaan-perayaan seperti hari Raya Puasa dan hari Raya Kurban. Pada hari-hari kebesaran inilah para-belia menyumbangkan tenaga semasa menyambut hari yang mulia ini. Misalnya pada hari Raya Kurban para-belia menolong pihak masjid menguruskan masalah 'korban' yang akan dilakukan di masjid. Pada masa menyambut Maulud Nabi, para-belia yang turut serta mengambil bahagian di dalam perarakan yang diadakan di peringkat daerah menyambut Hari Keputeraan Nabi Muhamad (S.A.W).

Di Peringkat Rancangan pula, para-belia turut mengambil bahagian di dalam aktiviti-aktiviti keugamaan yang dijalankan. Misalnya pada setiap malam Isnin diadakan upacara membaca Yasin di tiap-tiap peringkat, para-belia tidak ketinggalan mengambil bahagian. Pada waktu malam terdapat ramai para-belia yang sembahyang berjemaah di masjid Rancangan dan begitu juga pada waktu sembahyang Jumaat. Para-belia juga ada mengambil bahagian di dalam ceramah-ceramah ugama yang diadakan di masjid. Pada sebelah malam pula diadakan kelas berzanji di masjid dan terdapat sebilangan belia yang mengikuti kelas ini. Bagi beliawanis pula, mereka mempunyai kumpulan Yasin mereka sendiri dan kegiatan mereka adalah disebelah petang.

4.6: Hubungan Respondent Dengan Masyarakat Tempatan

Daripada kajian yang dijalankan, pengkaji mendapati bahawa hubungan di antara para-belia dengan masyarakat tempatan adalah baik. Ini adalah berdasarkan kepada pemerhatian yang dilakukan selama pengkaji berada di Rancangan ini.

Pengkaji telah membuat pemerhatian yang teliti terhadap pergaulan di antara para-belia dengan para-peneroka dan mendapati bahawa secara keseluruhannya perhubungan di antara mereka adalah erat dan mesra. Didapati juga di mana-mana mereka berada, samada di tempat-tempat awam, di kawasan kediaman dan di majlis keramaian mereka saling tegur-menegur di antara satu sama lain. Sikap hormat menghormati di antara dua dua generasi yang berbeza ini menggambarkan bahawa ujudnya satu keadaan yang harmoni dikalangan penduduk di Rancangan ini. Dari pergaulan yang erat ini, mereka bersama-sama mengujudkan solidariti yang kuat di dalam masyarakat Rancangan.

Bagi beliawanis pula, mereka mempunyai hubungan yang erat dengan kaum ibu yang terdapat di sini. Ini dapat dilihat dengan kegiatan-kegiatan yang dijalankan oleh Gerakan Persatuan (GPW) di Rancangan ini mendapat sambutan yang memuaskan baik dari kaum ibu dan juga para-beliawanis. Dalam majlis-majlis seperti kenduri dan perkahwinan para-beliawanis bekerjasama dengan kaum ibu di dalam menjayakan majlis tersebut. Majlis-majlis keagamaan, misalnya kumpulan Yasin, GPW, terdapat juga beliawanis beliawanis yang turut serta dalam majlis ini dan menambahkan lagi penyertaan mereka dalam kegiatan keagamaan.

Tetapi dalam masyarakat yang terdedah kepada perubahan sosial, para-belia di Rancangan ini turut dipengaruhi oleh ancaman-ancaman sosial.

Tetapi bilangan yang terlibat adalah sedikit jika dibandingkan dengan jumlah keseluruhan para-belia di Rancangan ini. Tindakan yang cekap dan cepat daripada pejabat FELDA bersama-sama dengan ahli-ahli JKKR berjaya menyekat penyakit sosial ini daripada merebak dengan lebih bahaya lagi.

Dengan hubungan-hubungan sosial dan juga keugamaan yang baik di antara para-belia dengan penduduk-penduduk tempatan dapatlah dirumuskan bahawa tidaklah benar diandaikan iaitu **terdapatnya** jurang perbezaan di antara Generasi Pertama dan Generasi Kedua di kawasan Rancangan ini.

Tetapi sebaiknya hubungan di antara kedua Generasi ini masih lagi rapat dan walaupun ada jurang perbezaan itu, ianya tidaklah begitu besar dan tidaklah menjadi perkara yang berat di Rancangan ini.

4.7: Penyertaan Respondent Dalam Persatuan

Di sini pengkaji ingin membincangkan secara 'kasar' keanggotaan para-belia di dalam Persatuan Belia FELDA Air Hitam. Pengkaji akan membincangkan secara 'detail' penyertaan belia di dalam bab yang berikutnya. 'Secara kasar' di sini bermaksud pengkaji tidak akan menyentuh soal-soal yang berkaitan dengan organisasi persatuan, aktiviti-aktiviti yang dijalankan dan juga cara-cara untuk menjadi ahli dan AJK-AJK.

Daripada kajian yang dijalankan didapati bahawa penyertaan di dalam Persatuan Belia tidaklah begitu memuaskan. Walaupun secara 'tidak langsung' kesemua belia yang berumur di antara 15 - 30 tahun adalah merupakan ahli Persatuan Belia namun penyertaan mereka tidaklah secara menyeluruh. Penyertaan kebanyakan ahli-ahli adalah secara 'hendak tidak hendak' sahaja dan tidak sepenuh hati. Daripada 30 orang respondent yang ditemui separuh daripada mereka adalah terdiri daripada golongan ini. Maka di sinilah

terletaknya peranan pihak FELDA sebagai pentadbir Rancangan untuk mengatasi kekurangan sambutan di dalam Persatuan Belia. Di sini pihak FELDA telahpun mengambil langkah-langkah yang perlu untuk mengatasi masalah ini. Bantuan-bantuan samada berbentuk tenaga dan kewangan telahpun banyak diberikan kepada persatuan untuk mengatasi masalah ini. Nasihat-nasihat yang berguna diberikan kepada Exco-Belia mengenai cara-cara yang betul di dalam mentadbirkan Persatuan.

Penyertaan di dalam Persatuan Belia ini adalah secara keseluruhannya dianggotai oleh para-belia yang masih menganggur. Ini adalah kerana golongan inilah yang teramai sekali di Rancangan ini sementara yang telah bekerja tidak lagi tinggal di dalam Rancangan. Mereka inilah yang merupakan 'penghuni tetap' di Rancangan ini dan merekalah yang sepatutnya diberikan perhatian yang sewajar untuk memberikan mereka peluang untuk membuktikan kebolehan mereka di dalam persatuan. Sekarang ini pihak FELDA memberikan perhatian yang khusus kepada Generasi yang kedua ini khususnya bagi para-belia yang akan kekal di Rancangan FELDA untuk memajukan diri masing-masing tanpa mengharapkan bantuan daripada mana-mana pihak. "Kerajaan misalnya melalui Kementerian Kemajuan Tanah dan Wilayah membuktikan Unit Pembangunan Sosial yang ditugaskan untuk mengatasi masalah sosial yang dihadapi di Rancangan Tanah FELDA" (Berita Harian 2-11-84)

Dengan bantuan-bantuan ini adalah diharapkan semoga belia-belia di Rancangan FELDA akan dapat menggunakan segala kemudahan-kemudahan yang ada demi untuk kepentingan mereka sendiri. Para-belia mestilah berazam dan berusaha untuk memajukan diri mereka sendiri kerana jika para-belia tidak berusaha sendiri maka sudah tentulah segala bantuan yang diberikan itu tidak akan memberikan apa-apa faedah.

BAB V: AKTIVITI DAN PERANAN YANG DIMAINKAN OLEH PERSATUAN BELIA FELDA AIR HITAM

5.1: PENGENALAN

Persatuan Belia⁽¹⁾ FELDA Air Hitam telah ditubuhkan pada tahun 1967. Penubuhan Persatuan ini adalah hasil daripada kesedaran masyarakat setempat yang menyedari betapa penting diadakan Persatuan Belia di Rancangan ini. Dari tarikh permulaan ini, Persatuan Belia FAH telah berkembang dengan pesat hingga sekarang.

Dalam menghadapi perkembangan ini, Persatuan telah menghadapi berbagai-bagai masalah, umpamanya pada tahun 1978 hingga tahun 1981 pendaftaran Persatuan ini telah digantung disebabkan oleh kelalaian anggota-anggota Exco Persatuan yang kurang mengambil berat tentang kepentingan ujudnya Persatuan. Dalam jangkamasa ini tiada aktiviti-aktiviti resmi yang dijalankan sehinggalah ianya didaftarkan kembali barulah segala kegiatan dapat diteruskan seperti biasa.

Persatuan ini mengadakan mesyuarat setiap bulan dan jika difikirkan perlu ianya akan diadakan lebih kerap lagi. Mesyuarat biasanya diadakan di Balairaya Rancangan atau di Bilek Bacaan Rancangan. Mesyuarat yang dijalankan biasanya dihadiri oleh AJK-AJK sahaja. Di dalam mesyuarat seperti inilah selalunya projek-projek atau aktiviti-aktiviti yang akan dilaksanakan dibincangkan untuk mendapat persetujuan. Turut hadir dalam mesyuarat ini ialah Pengurus atau Penolong Pengurus FELDA yang bertindak sebagai Penaong Persatuan.

5.2: Organisasi

Tujuan diadakan Persatuan Belia di Rancangan ini ialah untuk menyatupadukan ahli-ahli belia yang terdapat di sini supaya dapat disatukan di bawah satu badan resmi. Di sini destinasi organisasi belia ialah:

"... Sebagai satu kumpulan orang-orang yang tersusun

(...."an organised group of persons"...) yang mempunyai tiga ciri utamanya, iaitu:

- i. ianya ditubuhkan untuk memenuhi (mencapai) beberapa kepentingan bersama ahli-ahlinya,
- ii. keahliannya adalah secara sukarela dalam ertikata ianya tidak diwajibkan dan tidak juga diperolehi melalui kelahiran atau warisan.
- iii. ianya tertubuh tanpa bergantung kepada Negara atau Kerajaan, ..." (Husain Mohamad 1981 m.s. 46)

Melalui badan inilah segala aktiviti yang berfaedah dapat dijalankan. Idea penubuhan Persatuan Belia di Rancangan-rancangan FELDA timbul daripada inisiatif pihak FELDA sendiri, iaitu mereka menyedari bahawa penubuhan Persatuan Belia di Rancangan-rancangan amat penting. Ini adalah bertujuan untuk mengelakan para-belia dari terlibat dengan kegiatan yang kurang berfaedah.

Persatuan Belia FAH adalah di bawah pentadbiran Majlis Belia Daerah Keluang dan merupakan gabungan kepada Majlis Belia Malaysia. Persatuan Belia FAH sering menjalankan aktiviti-aktiviti yang dianjurkan oleh kedua-dua badan ini.

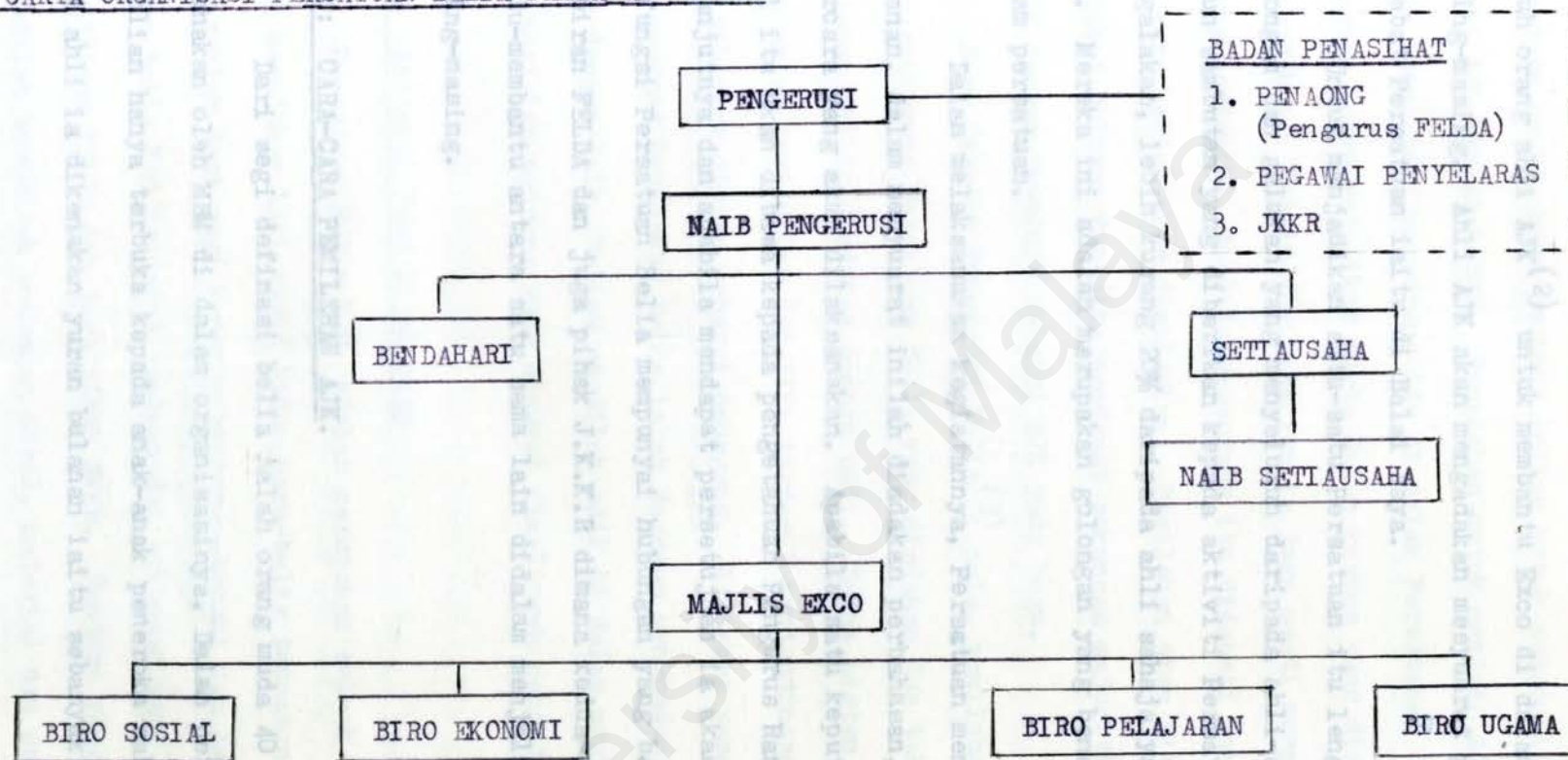
Di dalam sesebuah persatuan, pola pentadbiran dan organisasi yang kuat amat penting di dalam menentukan kelicinan perjalanan persatuan. Persatuan ini mempunyai bilangan ahli yang berdaftar lebih kurang tiga ratus orang.

Komposisi pentadbiran Persatuan belia FELDA Air Hitam adalah seperti berikut,

CARTA ORGANISASI PERSATUAN BELIA FELDA AIR HITAM

Disamping itu pihak pentadbiran Persatuan Belia mempunyai dua puluh orang ahli AJK⁽²⁾ untuk membantu Exco di dalam melaksanakan tugas masing-masing. Ahli AJK akan mengadakan mesyuarat pada setiap bulan di Pejabat Persatuan iaitu di Balai Raya.

Untuk menjadikan satu-satu Persatuan itu lengkap dan berkesan, sokongan dan galakan yang menyeluruh daripada ahli-ahli amatlah penting. Namun sambutan yang diberikan kepada aktiviti Persatuan tidaklah begitu mengalakan, lebih kurang 20% daripada ahli sahaja yang menyertai aktiviti itu. Mereka ini adalah merupakan golongan yang benar-benar berminat di dalam persatuan.

Dalam melaksanakan kegiatannya, Persatuan mengadakan mesyuarat bulanan, dalam mesyuarat inilah diadakan perbahasan, perbincangan serta aturcara yang akan dilaksanakan. Apabila satu keputusan di capai, maka usul itu akan dibawa kepada pengetahuan Pengurus Rancangan untuk tindakan selanjutnya dan apabila mendapat persetujuan ia akan dilaksanakan. Untuk berfungsi Persatuan Belia mempunyai hubungan yang baik dengan pihak pentadbiran FELDA dan juga pihak J.K.K.R dimana kedua-dua belah pihak saling bantu-membantu antara satu sama lain didalam menjalankan aktiviti masing-masing.

5.2b: CARA-CARA PEMILEHAN AJK.

Dari segi definasi belia ialah orang muda 40 tahun. Definasi ini digunakan oleh MEM di dalam organisasinya. Dalam persatuan Belia FAH, keahlian hanya terbuka kepada anak-anak peneroka sahaja dimana untuk menjadi ahli ia dikenakan yuran bulanan iaitu sebanyak 10¢.

Apabila seorang ahli itu menyertai kegiatan-kegiatan yang dianjurkan secara aktif, maka peluang beliau untuk memasuki ahli Exco Persatuan sebagai AJK adalah cerah. Pemilihan untuk menjadi AJK adalah bergantung kepada penyertaan seseorang itu di dalam Persatuan. Misalnya dengan menyertai mesyuarat, ikut serta dalam kursus yang diadakan atau projek yang dilaksanakan. Selain daripada itu ia juga mesti mempunyai kelayakan sebagai seorang pemimpin. Apabila seseorang itu didapati layak untuk menjadi AJK maka nama beliau akan dicalonkan. Pemilihan akan dilakukan di dalam mesyuarat bulanan dan jika mendapat sokongan majoriti maka ia akan dilantik dengan resminya sebagai AJK yang baru.

Bagi jawatan Pengerusi Belia⁽³⁾ pula, pemilihan dijalankan di dalam Mesyuarat Agong Persatuan Belia yang diadakan dua tahun sekali. Dalam pemilihan ini ia diadakan secara undi. Dalam sistem ini setiap ahli adalah bebas untuk bertanding dan jika terdapat pertandingan, calon yang mendapat undi sebanyak dikira sebagai pemegang. Kriteria yang diperlukan untuk menjadi seorang Pengerusi Belia ialah sanggup menghadapi dan menjalankan tugas dengan baik, beliau mestilah adil di dalam membuat keputusan dan juga mestilah seorang yang disukai dikalangan penduduk tempatan.

5.3a: Aktiviti Yang Dijalankan

Persatuan Belia FAH adalah merupakan sebuah badan yang berusaha untuk memajukan lagi taraf hidup para-belia tempatan di Rancangan. Ini termasuklah dari segi kemasyarakatan, ekonomi dan juga keagamaan. Persatuan Belia FAH mendapat bantuan dan sokongan yang kuat daripada pihak pentadbiran FELDA dan juga pihak JKKR. Bantuan yang diberikan oleh pihak ini adalah berbentuk sokongan moral, material dan juga kewangan. Dengan

bantuan-bantuan ini ianya telah melicinkan lagi perjalanan Persatuan. Disamping itu juga kesedaran daripada para-belia juga merupakan sebab kejayaan kepada persatuan. Di mana para-belia berusaha untuk menjaga keharmonian masyarakat Rancangan. Di samping menjadi ahli persatuan, para-belia juga digalakan untuk menjadi ahli UMNO di Rancangan FAH. Usaha ini dijalankan melalui kempen-kempen yang dilakukan oleh AJK Persatuan Belia kepada ahli-ahlinya.

Di dalam melaksanakan aktiviti-aktiviti yang akan dijalankan, ianya adalah tertaklok kepada pengawasan. Biro-biro tertentu yang ditubuhkan khusus bagi melaksanakan aktiviti-aktiviti yang diserahkan. Walaupun begitu ini tidaklah bermakna tiada kerjasama di antara tiap-tiap biro itu. Dalam melaksanakan satu-satu projek itu kerjasama daripada tiap-tiap biro amatlah penting untuk menentukan kejayaan sesuatu aktiviti itu.

5.3b: Biro Sosial dan Kemasyarakatan

Biro sosial adalah bertanggung jawab di dalam melaksanakan segala aktiviti-aktiviti yang berkaitan dengan hal-hal kemasyarakatan, sukan dan juga kebudayaan. Tujuan utama aktiviti yang dijalankan oleh Biro ini ialah untuk mengeratkan perpaduan dikalangan para-belia di Rancangan. Aktiviti yang dilaksanakan oleh Biro sosial adalah bergantung juga dengan kerjasama yang diberikan oleh pihak Pejabat FELDA dan JKKR.

Diantara kegiatan-kegiatan yang dilaksanakan termasuklah aktiviti gotong-royong di dalam Rancangan, iaitu membersihkan kawasan kediaman. Membantu di majlis perkahwinan dan kenduri-kendara dengan menyumbangkan bantuan tenaga. Bantuan-bantuan yang diberikan ini bantuan tenaga. Bantuan-bantuan yang diberikan ini adalah secara percuma. Dengan menyertai kegiatan-

kegiatan seperti ini maka ia dapat memperbaiki hubungan dengan masyarakat Rancangan. Selain daripada itu Biro sosial juga terlibat dengan kegiatan-kegiatan riadah seperti sukan dan aktiviti kebudayaan.

i) Aktiviti dibidang sukan

Sukan adalah merupakan salah satu daripada aktiviti yang paling mendapat sambutan daripada para-belia di Rancangan FAH. Rata-rata apabila diadakan sesuatu pertandingan acara sukan, sambutan yang diberikan amatlah mengalakan⁽⁴⁾. Oleh itu tidak hairanlah jika didapati acara-acara sukan sering sahaja diadakan di Rancangan ini. Di antara jenis-jenis sukan yang diminati di Rancangan ini ialah permainan seperti Bola sepak, sepak takraw, bola jaring, badminton dan bola tampar.

Selain daripada menyertai permainan yang dianjurkan di dalam Rancangan, Pasokan-pasokan sukan Persatuan Belia FAH juga turut serta mengambil bahagian di dalam pertandingan yang dianjurkan oleh Majlis Belia Keluang. Persatuan ini pernah menjadi johan di dalam pertandingan bola sepak Daerah Keluang. Begitu juga dengan pasokan bola jaring, mereka pernah menjadi Johor di dalam pertandingan bola jaring seluruh FELDA yang diadakan di Trolak pada tahun 1979⁽⁵⁾.

Di FELDA Air Hitam ini, diadakan sukan tahunan yang dianjurkan bersama oleh pihak JKKR dengan Persatuan Belia. Kedua-dua badan ini bergabung di dalam menjayakan acara tahunan ini. Selain daripada diadakan pertandingan sukan, turut diadakan ialah acara-acara sukan rakyat khas bagi golongan dewasa. Tujuan diadakan sukan rakyat ini ialah untuk memberi peluang kepada semua golongan untuk mengambil bahagian. Adalah diharapkan melalui cara ini penyertaan yang menyeluruh itu akan dapat mengujudkan perpaduan masyarakat di peringkat Rancangan.

ii) Kegiatan dibidang kebudayaan

Seperti juga dibidang sukan, kebudayaan juga adalah merupakan aktiviti yang mendapat sambutan yang menggalakan daripada para-belia. Aktiviti kebudayaan selalunya diadakan diwaktu lapang dan juga di-sebelah malam. Di antara kegiatan-kegiatan yang mendapat sambutan ialah kegiatan seperti tarian tradisional, drama, komping, ghazal, zapin, seni suara dan juga seni mempertahankan diri (silat).

Di antara kumpulan yang paling menonjolkan diri ialah kumpulan tarian tradisional yang telah berjaya menduduki tempat kelima dalam pertandingan seluruh FELDA yang diadakan pada tahun 1979.lalu. Disebabkan oleh kejayaan itu kumpulan ini sering sahaja menerima undangan untuk mengadakan pertunjukkan di daerah ini. Tetapi sekarang kumpulan ini tidak lagi bergerak cergas. Sebab utama kenapa kumpulan kebudayaan kurang cergas ialah disebabkan kebanyakan daripada ahli yang menganggotai kumpulan ini telah keluar dari Rancangan untuk mencari pekerjaan di luar dan belia-belia yang ada tidak dapat mengisi kekosongan yang ada. Di Rancangan ini juga selalu diadakan malam uji-bakat di mana bagi para-belia yang berminat boleh menyertainya. Disamping itu juga Persatuan Belia mempunyai sebuah kugiran yang dianggotai oleh para-belia.

5.3c: Biro ekonomi

Kegiatan ekonomi bagi Persatuan Belia FAH adalah merupakan di antara aktiviti yang dititik beratkan. Banyak aktiviti ekonomi yang telah dilaksanakan oleh persatuan ini. Secara keseluruhannya kegiatan ini boleh dibahagikan kepada dua kategori utama:

- i. Kegiatan ekonomi yang dijalankan atas nama Persatuan Belia FAH.

- ii. Kegiatan ekonomi yang dilakukan oleh individu atau kumpulan tertentu dan mendapat sokongan serta bantuan daripada Persatuan Belia.
- iii. Kegiatan yang dilaksanakan atas nama Persatuan.

Kegiatan ekonomi yang dijalankan oleh Persatuan adalah besar dan memakan belanja yang banyak. Kegiatan seperti ini bukanlah dijalankan oleh para-belia secara bersendirian. Projek-projek besar mendapat bantuan daripada pihak-pihak tertentu. Misalnya pada tahun 1982:

1. Rancangan temakan ayam yang diusahakan oleh Persatuan Belia telah mendapat bantuan sebanyak \$9,000 dan rancangan ini telah mendatangkan kejayaan.
2. Rancangan temakan ikan air tawar. Persatuan Belia telah membuat lima buah kolam akan. Pihak kerajaan telah memberikan bantuan sebanyak \$15,000. Rancangan ini telah gagal akibat daripada gangguan banjir.
3. Projek tanaman pisang dan sayur-sayuran. Projek ini telah mendapat bantuan daripada Belia Niaga sebanyak \$5,000⁽⁶⁾.

ii) Kegiatan yang dilakukan oleh individu/kumpulan

Kegiatan yang dilakukan oleh individu ataupun kumpulan kecil adalah merupakan kegiatan yang dijalankan secara kecil-kecilan yang memerlukan tumpuan yang khusus kepada aktiviti jenis ini. Di antara kegiatan yang dilakukan oleh para-belia secara sendirian ialah menternak lembu susu. Projek ini adalah di bawah pengawasan pihak Majuternak yang memberikan bantuan anak lembu, bantuan lain yang berbentuk tunjuk ajar cara-cara pemeliharaan, pengajaran dan juga bantuan perubatan. Sekarang ini terdapat sembilan orang belia yang terlibat secara aktif dalam projek ini. Jenis

lembu yang dipelihara oleh belia-belie di sini ialah dari jenis Frisian yang diimport dari New Zealand.

Selain daripada itu terdapat juga belia-belie yang mengerjakan kawasan yang terbiar dengan menanam tanaman untuk pasaran seperti sayur-sayuran. Selain daripada bidang pertanian ada juga para-belie yang melibatkan diri di dalam bidang pemiagaan. Terdapat juga para-belie yang membuka kedai jahit. Dalam projek ini bantuan didapati daripada Belia Niaga yang memberikan modal untuk membuka sebuah kedai jahit di Rancangan ini. Disamping itu juga terdapat para-belie yang menceburi bidang pemiagaan secara kecil-kecilan disekitar kawasan Rancangan dan juga kawasan yang berhampiran termasuk juga dipasa-pasar malam yang banyak terdapat disekitar bandar Keluang.

Secara keseluruhannya dapatlah dikatakan bahawa kegiatan para-belie di dalam bidang ekonomi ini dapat memberikan sumbangan yang berfaedah kepada masyarakat dan Rancangan. Hasil-hasil tanaman dan ternakan dapat dipasarkan dan keuntungan dapatlah digunakan oleh persatuan untuk projek-projek akan datang. Selain daripada itu juga ia dapat memenuhi masa lapang para-belie dengan aktiviti-aktiviti yang berfaedah.

5.3d: Biro keugamaan

Untuk memenuhi kehendak rohaniah, Persatuan Belia FAH mempunyai Biro ugamanya sendiri. Biro ini adalah merupakan satu Biro yang mengambil berat di dalam hal-hal yang berkaitan dengan keugamaan. Di antara kegiatan yang dijalankan oleh Biro ini ialah mengambil bahagian di dalam perayaan Maulud Nabi, mengadakan kelas berzanji dan Marhaban pada tiap-tiap malam kecuali malam Jumaat. Selain daripada itu juga para-belie ada mengikuti ceramah-ceramah ugama di masjid.

Disamping itu juga Biro Ugama ini juga bergabung dengan JKRR di dalam mengendalikan Musabqah Membaca Quran peringkat Rancangan. Di dalam menjalankan kegiatannya Biro Ugama berkerjasama dengan pihak FELDA melalui pegawai SDA (Ugama) yang juga merupakan Pegawai Penyelaras Persatuan Belia FAH dan juga dengan pihak masjid. Di masjid misalnya kelas Berzanji dan Marhaban, seorang guru khas daripada pihak masjid bertugas mengajar para belia ini.

Sementara itu pula bagi beliawanis diadakan kegiatan Nasyid yang begitu diminati pada suatu masa dahulu, di mana kumpulan Nasyid Rancangan FAH iaitu kumpulan Nasyid Nurul Hidayah⁽⁷⁾ adalah merupakan kumpulan yang terkenal di negeri Johor. Pada tiap-tiap malam Jumaat pula, apabila diadakan majlis membaca Yasin ditiap-tiap blok, para-belia sering turut serta di dalam majlis ini. Walaubagaimana pun penyertaan mereka tidaklah begitu memuaskan iaitu lebih 15% penyertaan daripada - keseluruhan yang mengambil bahagian.

5.3e: Biro Pelajaran

Biro Pelajaran ditubuhkan ialah untuk memberikan bimbingan kepada para-belia yang akan mengambil peperiksaan dan juga mereka yang masih belajar.

Untuk memudahkan para-belia mengulang-kaji pelajaran dan membaca buku-buku pengetahuan, Persatuan Belia FAH mempunyai sebuah perpustakaan sendiri. Perpustakaan ini lebih dikenali dengan Bilek Bacaan Rancangan (BBR). BBR diadakan adalah hasil daripada desakan Persatuan Belia melalui JKRR untuk mengadakan sebuah tempat khas bagi para-pelajar untuk mengulang-kaji pelajaran dengan lebih sempurna. BBR adalah kesemuanya dikendalikan dan

dijaga oleh ahli-ahli Persatuan. Penubuhan BBR ialah dengan mengubahsuai bangunan Tadika yang telah tidak digunakan untuk dijadikan Bilek Bacaan. Dalam usaha ini Persatuan Belia telah mendapat bantuan sebanyak \$1000 daripada Pejabat FELDA Wilayah Johor Tengah dan juga bantuan bulanan daripada JKKR sebanyak \$50.00. Bangunan ini telah dibina secara bergotong-royong.

Selain daripada itu Biro ini juga mengadakan ceramah-ceramah peperiksaan kepada para-pelajar yang akan menghadapi peperiksaan.

5.4: Bantuan yang diterima oleh Persatuan Belia FAH

Dalam menjalankan aktiviti-aktivitinya, Persatuan Belia FAH tidaklah melaksanakannya bersendirian. Banyak bantuan-bantuan yang diperolehi oleh persatuan ini samada berupa sokongan moral, tenaga, material dan juga kewangan. Bantuan ini bukan sahaja datangnya daripada sumber-sumber dalaman bahkan diterima juga bantuan dari luar.

Bantuan yang paling hampir sekali kepada Persatuan ini ialah datangnya daripada pihak FELDA dan juga pihak JKKR. Kedua-dua badan ini telah banyak memberikan sokongan moral, tunjuk ajar, bantuan material kepada persatuan. Bantuan ini adalah merupakan obligasi pihak pentadbiran kepada tanggungan mereka di mana tanpa bantuan yang mereka berikan adalah sukar bagi Persatuan Belia untuk berfungsi. Pihak Pentadbiran juga ada memberikan bantuan kewangan jika didapati perlu. Disebabkan oleh hubungan yang baik inilah maka tidak hairanlah jika kita lihat bahawa perhubungan di antara kedua-dua belah pihak ini adalah begitu baik sekali.

Persatuan ini juga mendapat bantuan daripada pihak luar. Yang paling ketara sekali ialah bantuan yang diberikan oleh pihak Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan (KKBS). Kementerian ini telah banyak memberikan

bantuan yang berbentuk samada tunjuk ajar, sokongan material dan juga bantuan kewangan. Bantuan tunjuk ajar diberikan kepada persatuan apabila persatuan mengadakan projek-projek seperti mengadakan projek ternakan ikan air tawar. Pegawai-pegawai KKBS datang dan memberikan nasihat yang betul di dalam mengendalikan projek ini.

Dalam bidang perniagaan pula, ahli-ahli Persatuan Belia mendapat bantuan yang disalurkan oleh KKBS. Bantuan ini khusus kepada para-belia yang berminat di dalam bidang perniagaan. Misalnya para-belia yang ingin membuka kedai jahitan diberi bantuan untuk mendirikan kedai.

Selain daripada kegiatan di atas terdapat juga para-belia yang terlibat dalam ternakan lembu. Ini adalah merupakan aktiviti yang baru bagi para belia di sini. Untuk mendapatkan kejayaan di dalam ternakan ini, bantuan daripada pihak Majuternak amatlah penting. Bantuan Majuternak adalah berbentuk memberikan baka anak-anak lembu dari jenis Frisian yang diimport dari New Zealand. Bantuan nasihat cara-cara pemeliharaan lembu juga diberikan. Apabila lembu-lembu itu dapat mengeluarkan hasil susu, soal pasaran tidak menjadi masalah. Ini adalah kerana hasil-hasil yang dikeluarkan akan terus dipasarkan ke pusat pengumpulan susu yang berhampiran iaitu ke Pusat Rancangan Daging dan Penusu (RDP)

Persatuan Belia mendapatkan bantuan ini adalah dengan meminta daripada Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan. Ini adalah berdasarkan kepada persatuan ini memerlukan bantuan untuk menjayakan projek-projek yang di Rancangan. Selain daripada sumbangan daripada pihak kementerian, Persatuan Belia juga menggunakan wang kutipan daripada para-ahli untuk menjalankan kegiatan-kegiatan persatuan. Dengan adanya bantuan-bantuan ini maka dapatlah Persatuan Belia berfungsi dan menjalankan segala projek-

projek yang telah dirancang. Tanpa bantuan-bantuan yang diberikan ini sudah tentulah sukar bagi persatuan untuk melaksanakan projek-projek yang telah diatur.

5.5a: Hubungan Dengan Persatuan Belia Luar

Sebagai sebuah persatuan yang bergabung dengan Majlis Belia Daerah Keluang seterusnya Majlis Belia Malaysia, Persatuan Belia FAH mempunyai hubungan yang baik dengan persatuan-persatuan Belia luar. Lawatan-lawatan sambil belajar selalu diadakan oleh persatuan ini samada di dalam ataupun di luar daripada Negeri Johor. Disamping itu juga Persatuan Belia luar sering juga membuat lawatan muhibah di FELDA Air Hitam. Melalui pertukaran lawatan-lawatan ini maka daparlah dieratkan lagi perhubungan yang sedia ada demi untuk kebaikan bersama.

Pertandingan-pertandingan persahabatan dibidang sukan juga selalu diadakan Persatuan-persatuan Belia yang berdekatan. Melalui hubungan yang seperti ini maka dapatlah Persatuan Belia FAH dapat merapatkan diri supaya tidak ketinggalan daripada persatuan-persatuan kawasan lain.

5.5b: Kursus-kursus Yang Disertai Oleh Ahli-ahli

Selain daripada membuat lawatan sambil belajar, ahli-ahli Persatuan Belia di sini juga ada mengikut serta kursus-kursus yang dianjurkan oleh Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan samada diperingkat negeri dan juga diperingkat Kebangsaan. Melalui kursus-kursus inilah mutu kepimpinan belia diperingkat Rancangan akan dapat dipertingkatkan lagi selaras dengan perkembangan Persatuan Belia di negara ini.

5.5a: Di antara kursus-kursus yang telah diikuti oleh ahli-ahli Belia ialah kursus kepimpinan Belia yang diadakan di Pertak dan juga ke Pusat Latihan Belia Dusun Tua. Melalui kursus-kursus di Pusat Latihan Belia ini segala pengetahuan yang berguna yang telah dipelajari akan digunakan di Rancangan apabila mereka kembali ke Rancangan kelak. Mereka yang mengikuti kursus-kursus ini terdiri daripada belia dan juga beliawanis.

5.5c: Faedah Yang Didapati Menyertai Persatuan Belia

Daripada maklumat-maklumat yang diperolehi daripada respondent-respondent, dengan menyertai Persatuan Belia banyak faedah-faedah yang diperolehi oleh mereka, di antaranya ialah:

1. Melalui Persatuan, segala tenaga belia yang terbiar begitu sahaja dapat digunakan dengan sepenuhnya untuk kemajuan Rancangan iaitu dengan mengadakan kegiatan-kegiatan dibidang ekonomi, pelajaran dan kepimpinan memberikan pengajaran yang berguna kepada para-belia.
2. Dengan menyertai Persatuan Belia, para-belia dapat mengelakkan diri daripada terlibat dengan aktiviti-aktiviti yang kurang sihat seperti melibatkan diri dengan jenayah-jenayah kecil, penyalahgunaan dadah, membuang masa begitu sahaja dan memasuki kumpulan liar.
3. Apabila wujudnya sebuah Persatuan yang kuat, maka dapatlah pihak-pihak tertentu menghulurkan bantuan yang perlu bagi mengadakan aktiviti-aktiviti yang berfaedah kepada mereka.
4. Selain daripada itu, kebajikan ahli-ahli Persatuan Belia tidak akan dibiarkan begitu sahaja. Apabila ada ahli yang ingin mencari pekerjaan, Persatuan ada memberikan surat sokongan kepada ahli. Begitu juga jika ada ahli yang ingin menjadi peneroka, Persatuan akan memberikan sokongan ke atas permohonan itu.

5.6a: Penyertaan Belia Dalam Persatuan

Daripada perangkaan yang tidak-resmi, terdapat lebih kurang tiga ratus belia yang menganggotai Persatuan Belia FAH. Sekali imbas jika dilihat kepada jumlah ini sudah tentulah menggambarkan bahawa Persatuan ini adalah merupakan satu Persatuan yang besar dan banyak dengan aktivitinya.

Tetapi jika diperhatikan secara terperinci keadaan yang sebenarnya tidaklah sedemikian. Daripada kajian yang dijalankan, jika ditinjau daripada kajian yang dijalankan, jika ditinjau daripada penglibatan para-belia dalam Persatuan penyertaan mereka boleh dibahagikan kepada tiga kategori utama iaitu:

1. Golongan yang aktif

Golongan inilah yang merupakan golongan yang terkecil sekali jika dibandingkan dengan jumlah belia yang ada iaitu lebih kurang dua puluh orang. Golongan ini adalah merupakan mereka yang menganggotai AJK-AJK dan juga yang aktif secara langsung dalam aktiviti-aktiviti yang dijalankan oleh Persatuan. Mereka ini juga yang menghadirkan diri dalam mesyuarat-mesyuarat yang diadakan. Golongan ini mempunyai kesedaran tentang pentingnya diadakan Persatuan Belia di Rancangan ini. Mereka inilah yang merupakan nadi Penggerak Persatuan daripada berdiam diri.

2. Golongan yang sederhana aktif

Golongan ini adalah merupakan golongan yang paling ramai sekali dalam Persatuan ini. Dalam menjalankan aktiviti-aktiviti Persatuan, mereka ini perlu disuruh untuk bergiat di dalam Persatuan. Golongan ini adalah kebanyakannya terdiri daripada belia-belia yang menganggur dan tidak tahu untuk berbuat apa-apa. Jika diadakan sesuatu aktiviti itu,

mereka akan turut serta jika ada rakan-rakan mereka yang berbuat demikian ataupun mereka hanya menjadi sebagai pemerhati sahaja.

3. Golongan yang tidak aktif

Golongan ini sengaja tidak mahu aktif dalam persatuan. Pada anggapan mereka Persatuan Belia tidak memberikan faedah langsung kepada mereka. Golongan ini adalah terdiri kebanyakan daripada belia-belia yang sudah bekerja di luar Rancangan maka tidak hairanlah mereka ini tidak dapat meluangkan masa untuk berpesatuan.

5.6b: Faktor Yang Mempengaruhi Penglibatan

Keadaan di atas ujud juga disebabkan oleh beberapa faktor penentu. Di antara faktor-faktor utama yang menjadikan keadaan sedemikian ialah:

1. Faktor masa

Faktor masa adalah penting di dalam menentukan penglibatan seseorang itu samada aktif ataupun tidak. Kebanyakan para-belia di sini adalah bekerja. Dengan ini kebanyakan daripada mereka tidak mempunyai masa yang cukup untuk bergiat di dalam Persatuan Belia. Kebanyakan daripada belia-belia yang aktif ialah terdiri daripada mereka yang bekerja sendiri dan juga yang masih menganggur.

2. Minat

Minat adalah merupakan faktor yang terpenting bagi seseorang itu untuk bergiat di dalam Persatuan. Jika seseorang itu tidak mempunyai minat maka sudah tentulah ia tidak akan dapat menjalankan kerjanya dengan baik. Kebanyakan daripada ahli-ahli belia di sini mempunyai minat di dalam

Persatuan tetapi hanya sebilangan kecil sahaja yang betul-betul mempunyai minat yang mendalam di dalam Persatuan.

3. Lain-lain Faktor

Disamping faktor-faktor di atas terdapat juga faktor-faktor lain seperti kesedaran diri sendiri untuk memajukan Persatuan Belia daripada membuang masa dengan begitu sahaja. Ada juga ahli-ahli yang menyertai Persatuan dengan sebab-sebab tersendiri seperti untuk belajar berpersatuan di mana mereka ingin menjadi seorang yang berguna suatu hari kelak. Sebab-sebab individu yang lain seperti untuk mendapatkan kepuasan diri sendiri dengan menyertai Persatuan.

4. Faktor Jantina

Bagi pihak beliawanis pula terdapat pula faktor yang tersendiri yang mempengaruhi penglibatan mereka. Kebanyakan daripada beliawanis apabila mereka mendirikan rumahtangga mereka tidak lagi menyertai Persatuan Belia. Ada juga di antara mereka yang tidak menyertai Persatuan di sebabkan oleh perasaan malu dan enggan menyertai Persatuan. Mereka mempunyai tugas yang lebih penting membantu keluarga menguruskan hal-ehwal rumahtangga.

5.7a: Peranan Persatuan Dalam Rancangan

Peranan utama Persatuan Belia sejak mula ia diwujudkan ialah sebagai sebuah organisasi resmi yang menjaga kepentingan para-belia dalam Rancangan. Dengan adanya Persatuan Belia di sini para-belia dapatlah memainkan peranan mereka secara kesimpulan/koleksi di Rancangan ini. Peranan yang dimainkan oleh Persatuan Belia FAH dalam usaha untuk mengharumkan lagi nama Persatuan boleh dibahagikan kepada beberapa kategori.

5.7b: Peranan Dibidang Sosial Dan Kemasyarakatan

Bidang kemasyarakatan adalah merupakan kegiatan yang diberikan keutamaan oleh Persatuan Belia. Persatuan Belia berperanan sebagai agen penghubung antara para-belia dan juga masyarakat Rancangan di dalam usaha untuk mengujudkan perpaduan di dalam Rancangan. Dengan mengadakan aktiviti-aktiviti yang banyak dibidang ini Persatuan Belia berharap agar para-belia akan dapat berfungsi dengan lebih berkesan dalam masyarakat. Dengan ini para-belia akan dapat bercampur gaul bukan sahaja dengan penduduk Rancangan dan pegawai FELDA bahkan juga dengan masyarakat luar Rancangan dengan cara yang lebih matang lagi. Secara tidak langsung Persatuan Belia akan dapat mengeluarkan belia-belia yang berkaliber, berdedikasi, mempunyai daya kepimpinan yang tinggi, matang dan cergas apabila keluar dari Rancangan kelak.

5.7c: Peranan Dibidang Ekonomi

Sebagai sebuah Persatuan sukarela Persatuan Belia juga berfungsi sebagai agen pembangunan di Rancangan ini. Dalam melaksanakan hasrat ini, kita akan dapati bahawa banyak projek-projek ekonomi yang sedang dan akan dilaksanakan. Projek-projek seperti ternakan, pertanian dan perniagaan telahpun banyak menunjukkan hasilnya walaupun kadang-kala ianya membawa kepada kerugian. Walaupun kadang-kadang ianya menghadapi kegagalan namun apa yang penting di sini ialah, untung rugi bukanlah merupakan perkara penting tetapi penyertaan yang menyeluruh dan tekun yang diberikan oleh para-belia sekalian dapat dipertingkatkan dan inilah merupakan kejayaan yang harus dibanggakan oleh para belia di sini. Semangat bekerja yang tidak mengenal kegagalan adalah merupakan sikap yang paling penting sekali dalam menghadapi cabaran-cabaran ini.

5.7d: Peranan Dibidang Keugamaan

Dibidang keugamaan pula, Persatuan Belia telah dapat mengadakan aktiviti-aktiviti keugamaan untuk ahli-ahlinya. Peranan utama Persatuan Belia dalam bidang ini ialah untuk melatih para-ahli belia supaya dapat membekalkan diri masing-masing dengan ilmu keugamaan yang cukup di dalam menghadapi kehidupan dengan lebih sempurna lagi. Dengan adanya kegiatan keugamaan ini maka dapatlah ahli-ahli belia mempelajari bidang keugamaan dengan lebih berkesan lagi. Penyertaan para-belie di majlis-majlis keugamaan yang diadakan di Rancangan telah mengharumkan lagi nama Persatuan Belia. Ia juga memberi peluang kepada para-belie untuk mengambil bahagian di dalam aktiviti-aktiviti keugamaan yang diadakan di Rancangan ini. Dengan ini integrasi antara kaum muda dengan kaum tua akan dapat dirapatkan lagi.

5.7e: Peranan Dibidang Pelajaran

Dibidang pelajaran pula, Persatuan Belia hanya memberi bimbingan kepada para-belie yang masih bersekolah di dalam menghadapi peperiksaan yang akan dihadapi. Disamping itu juga, Persatuan Belia ada menyediakan sebuah perpustakaan (BBR) yang boleh digunakan oleh para-belie untuk mengulang-kaji pelajaran mereka.

5.7f: Penutup Kepada Peranan Yang Dimainkan

Daripada contoh-contoh yang diberikan di atas dapatlah dikatakan bahawa Persatuan Belia FAH telah berjaya menjalankan peranannya. Walau bagaimanapun dari segi penglibatan para-ahli adalah kurang memuaskan. Walaupun telah banyak kegiatan-kegiatan yang dijalankan tetapi hanya sebilangan kecil sahaja yang benar-benar melibatkan diri dengan Persatuan ini.

Dengan ini dapatlah dilihat walaupun banyak aktiviti yang diadakan tetapi ianya kurang mendapat sambutan daripada para-belia. Dengan ini dapat dikatakan bahawa walau bagaimana aktif sekalipun ahli Exco belia bertindak, namun kejayaan tidak mungkin akan tercapai kecuali mendapat sokongan yang sepenuhnya daripada semua peringkat samada diperingkat atasan mahupun bawahan.

Jantina atau golongan tertentu.

2. Bilangan AJB-AJB ini adalah untuk tarikh semasa kajian sahaja, ianya mungkin berubah mengikut keadaan.

3. Pengerusi Belia pada masa kajian dibuat adalah merupakan seorang peneroka tua belianya dari golongan anak-anak peneroka. Ini adalah disebabkan kerana sebelum ini beliau pernah menjadi pengerusi Belia FELDA Ulu Teras sebelum menjadi peneroka. Disebabkan oleh pengalaman inilah beliau diangkat menjadi pengerusi Belia di sini.

4. Semasa pengiraan nombor kajian diadakan pertandingan bola sepak Tujuh - sebelah. Berapada apa yang dilihat sambutan yang diberikan amat menggalakan.

5. Sumber ini diperolehi melalui temubual dengan ketua Biro Sosial yang terlibat di dalam aktiviti ini.

6. Sumber ini diperolehi melalui temubual dengan pengerusi Belia PAH.

7. Sumber ini diperolehi dari LK yang terlibat dan juga anggota JKRR.

Nota kaki:

1. Belia di sini dikategorikan sebagai golongan yang berumur di antara 15 - 30 tahun. Ini adalah mengikut kategori yang digunakan oleh Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan. Dalam kajian ini penulis menggunakan belia dan beliawanis sebagai sampel dan tidak mengikut jantina atau golongan tertentu.
2. Bilangan AJK-AJK ini adalah untuk tarikh semasa kajian sahaja, ianya mungkin berubah mengikut keadaan.
3. Pengerusi Belia pada masa kajian dibuat adalah merupakan seorang peneroka dan bukannya dari golongan anak-anak peneroka. Ini adalah disebabkan kerana sebelum ini beliau pernah menjadi pengerusi Belia FELDA Ulu Teberau sebelum menjadi peneroka. Disebabkan oleh pengalaman inilah beliau dilantik menjadi pengerusi Belia di sini.
4. Semasa pengkaji membuat kajian diadakan pertandingan bola sepak Tujuh - sebelah. Daripada apa yang dilihat sambutan yang diberikan amat menggalakan.
5. Sumber ini diperolehi melalui temubual dengan ketua Biro Sosial yang terlibat di dalam aktiviti ini.
6. Sumber ini diperolehi melalui temubual dengan pengerusi Belia FAH.
7. Sumber ini diperolehi dari AJK yang terlibat dan juga anggota JKKR.

BAB VI : KESIMPULAN DAN PENUTUP.

Tujuan utama kajian ini untuk melihat peranan serta aktiviti-aktiviti yang dijalankan oleh Persatuan Belia FAH. Dari kajian yang dijalankan serta bukti-bukti yang diperolehi, pengkaji mendapati bahawa peranan yang dimainkan oleh Persatuan Belia FAH tidaklah begitu memuaskan, walaupun banyak aktiviti-aktiviti yang dijalankan. Ini adalah berdasarkan kepada sambutan yang diberikan oleh para ahli secara keseluruhannya ada begitu mengecewakan.

Sambutan yang dingin ini mungkin disebabkan oleh tiadanya lagi aktiviti sosial seperti tarian, drama dan nyanyian yang mendapat sambutan yang begitu menggalakkan suatu masa dahulu. Tiadanya aktiviti ini mungkin telah mengurangkan penglibatan para belia yang meminati bidang seni. Daripada temuduga yang dijalankan pengkaji mendapati bahawa bidang kesenian tradisional ini adalah diantara aktiviti yang paling mendapat sambutan. Ketiadaan aktiviti kesenian ini disebabkan oleh penekanan yang lebih kepada bidang keagamaan. Dimana sekarang ini lebih ditekankan aktiviti yang bercorak keagamaan. Penekanan keatas kegiatan bercorak keagamaan ini dianggap bertentangan dengan kecenderungan para belia.

Kecenderungan bidang yang berbeza antara ahli-ahli dengan dasar Persatuan Belia telah mengakibatkan timbulnya konflik yang terdapat dua bentuk konflik yang terdapat pada Persatuan Belia. Yang pertamanya ialah konflik dalaman, iaitu diantara ahli-ahli yang menganggotai Persatuan Belia dengan para belia yang tidak menganggotai Persatuan Belia secara aktif, dan yang keduanya ialah konflik diantara Persatuan Belia dengan masyarakat tempatan. Ini dapat dilihat dalam menentukan dasar Persatuan Belia, Persatuan sentiasa sahaja terkonkong dengan arahan yang dikeluarkan

oleh Pejabat FELDA dan JKKR.

Diantara sebab utama kenapa kurangnya sambutan daripada para belia ialah organisasi Persatuan yang lemah di dalam menjalankan kegiatan. Masalah yang dihadapi oleh Persatuan yang paling ketara ialah dari segi kepimpinan. Ini adalah merupakan masalah utama kepada Persatuan Belia FAH. Pemimpin yang telah berhenti tidak dapat diganti oleh ahli yang ada. Kebanyakan daripada belia yang layak telah keluar dari Rancangan sama ada belajar ataupun bekerja dengan kerajaan atau swasta. Ada juga diantara mereka yang menjadi peneroka di Rancangan yang lain. Yang tinggal di Rancangan sekarang hanyalah mereka yang tidak mempunyai pilihan lain kecuali terpaksa menetap di Rancangan.

Yang keduanya ialah penyertaan yang tidak menyeluruh daripada para ahli. Initalah mengagalkan aktiviti yang dijalankan. Disamping itu Persatuan tidak mendapat bantuan nasihat yang benar-benar berkesan dan ini telah mengakibatkan Persatuan tidak mempunyai sistem perancangan yang sistematik didalam menjalankan kegiatan. Projek yang dilaksanakan dilakukan secara tergesa-gesa dan membawa kegagalan.

Untuk mengatasi masalah ini dan menambahkan lagi penyertaan para ahli, Persatuan haruslah memperbaiki lagi kelemahan yang ada. Untuk mengatasi masalah kepimpinan, satu langkah jangka panjang haruslah diambil untuk mendidik dan melatih bakal-bakal pemimpin yang baru. Keutamaan harus diberi kepada para belia yang akan tinggal lama di Rancangan kerana mereka inilah yang bertindak sebagai "barisan kedua" yang akan menggantikan pemimpin yang ada sekarang. Untuk mendapatkan penyertaan yang menyeluruh daripada para ahli yang benar-benar berminat di dalam Persatuan.

Ahli Persatuan haruslah belajar untuk menyelesaikan masalah mereka bersendirian tanpa bantuan daripada mana-mana pihak. Apabila mendapat latihan yang cukup, setiap kegiatan mestilah dilaksanakan melalui perancangan yang teliti supaya ianya akan mendapat kejayaan seperti yang dikehendaki.

Di samping itu organisasi Persatuan yang ada sekarang patutlah disesuaikan dengan keadaan. Pemilihan para AJK haruslah diperketatkan lagi. Disiplin para ahli mestilah dikawal dan ahli yang melanggar disiplin hendaklah dikenakan tindakan tata tertib. Setiap projek yang akan dijalankan mestilah disusun rapi sebelum dilaksanakan. Satu lagi langkah yang penting ialah penyusunan strategi jangka panjang, ini adalah perlu untuk menentukan kejayaan Persatuan ini akan berterusan, langkah-langkah seperti melatih "barisan kedua" amatlah penting. Mereka yang akan menentukan sama ada Persatuan akan terus kekal atau sebaliknya. Di samping itu juga perancangan untuk masa hadapan haruslah dikaji dan diteliti terlebih dahulu. Langkah-langkah yang positif haruslah diambil untuk menjaga kestabilan perjalanan Persatuan Belia untuk mengelakkan daripada menghadapi kekecohan kelak.

Untuk meningkat maju, Persatuan Belia haruslah menghidupkan kembali aktiviti-aktiviti yang mendapat sambutan seperti kelas tarian, drama, nyanyian dan lain-lain kegiatan yang berbentuk hiburan. Ini akan menggalakan lagi penyertaan daripada para ahli yang sekarang ini "berdiam diri". Walaubagaimanapun aktiviti dibidang keagamaan harus ditingkatkan lagi bersesuaian dengan konsep penerapan nilai-nilai Islam yang dikehendaki oleh kerajaan. Dengan adanya keseimbangan didalam kedua-dua bidang ini mungkin akan menarik minat kembali para ahli yang lama dan juga yang baru.

Faktor luaran yang penting untuk memajukan Persatuan ialah galakan

BIBLIOGRAPHY

yang sepenuhnya haruslah diberikan oleh ibu bapa dan juga pegawai-pegawai FELDA kepada Persatuan. Dengan ini akan menghilangkan segala keraguan yang mungkin timbul di kalangan ahli Persatuan dimana kadang-kadang mungkin melemahkan semangat mereka untuk berpersatuan. Akhirnya para belia haruslah sedar bahawa dengan memasuki Persatuan mereka akan mempunyai peluang yang besar untuk terus berjaya, bukan sahaja untuk diri sendiri bahkan untuk kepentingan Rancangan keseluruhan.

2. Selitis, Charles

Research method in social relation,
Rinehart and Winston New York, 1959.

3. Shamsul Bahri, (Tunkaland)

FELDA 21 years of land development,
Kuala Lumpur, 1977.

P.D.A Peveral

4. Sills, David L. (ed);

International Encyclopedia of Social
Sciences, The Macmillan Company & The
Free Press, 1968.

Tesis / Latihan Ilmiah / Kertas Projek

1. Hussein b. Mohamed;

Organisasi Gerakan Belia di Semenanjung
Malaysia dengan kajian khusus ke atas
Kelab-kelab Belia Malaysia dan Gera-
kan Belia 48 Malaysia, Universiti Ma-
laysia, Kuala Lumpur, 1981.

BIBLIOGRAFI

Teks rujukan

1. Mac Andrew, Bryan Colin; Mobiliti and modernization; The Federal Land Development Authority and its roles in modernizing the rural Malay. (Yogyakarta) Gadjah Mada Universiti Press (1977).
2. Sellitz, Claire; Research method in sosial relation. Rinehart and Winston New York, 1959.
3. Shamsul Bahrin, Tunku (and) P.D.A Perera; FELDA 21 years of Land Development. Kuala Lumpur, 1977.
4. Sills, David L. (ed); International Encyclopedia of Social Sciences. The Macmillan Company & The Free Press, 1968.

Tesis / Latihan Ilmiah / Kertas Projek.

1. Hussain b. Mohamad; Organisasi Gerakan Belia di Semenanjung Malaysia dengan kajian khusus ke atas Kelab-kelab Belia Malaysia dan Gerakan Belia 4B Malaysia. Universiti Malaya, Kuala Lumpur, 1981.

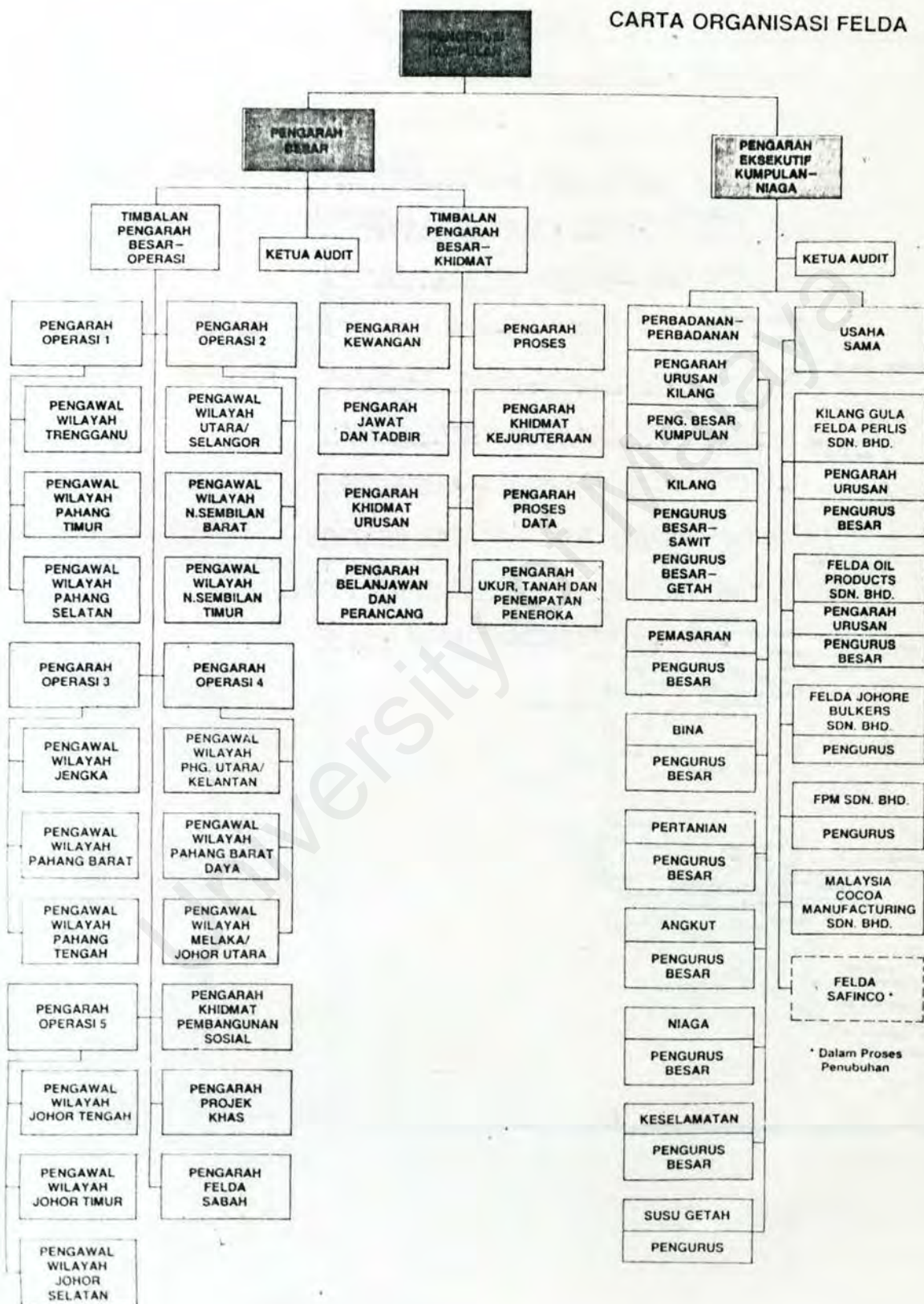

2. Ishak Radzi; Penglibatan Generasi Pertama Masyarakat FELDA Bukit Aping Timur di dalam Kumpulan sosial dan keagamaan. Universiti Malaya, 1983.
3. Jamilah Abu Hassan; Gerakan Sosial dan Ugama di Rancangan Tanah Pasir Raja, Johor. Tumpuan kepada peranan wanita melalui Gerakan Persatuan Wanita (GPW). Universiti Malaya, 1983.
4. Mohd Sharai Ibrahim; Belia di Rancangan FELDA, satu penilaian Penglibatan dalam aktiviti sosial dan Keagamaan. Universiti Malaya, 1983.
5. Norimah Abu Bakar; Peranan Wanita dalam Pegerakan Sosial dan Ugama di Rancangan FELDA Air Hitam Johor. Universiti Malaya, 1983.

LAMPIRAN-LAMPIRAN:

CARTA ORGANISASI FELDA

_____

